

Styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfonds berättelse över fondens verksamhet och förvaltning under 2012

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	1
Förord.....	3
Översikt över den forskningsstödjande verksamheten under 2012	6
Stödformer, arbetssätt och kvalitetsbedömning.....	6
Beviljade forskningsanslag	8
Områdesgrupper.....	20
Riktade satsningar	22
Internationellt samarbete	28
Samarbete med riksdagen.....	32
Rönbergsska donationerna	32
Nils-Eric Svenssons fond	33
Bidrag till lokalkostnader och indirekta kostnader	33
Forskningskommunikation: webbplats, årsbok m.m.	34
Riksbankens Jubileumsfonds 50-årsjubileum	35
Uppföljning och utvärdering	35
Förvaltningsberättelse	37
Finansiell verksamhet.....	44
Den finansiella verksamheten – tio år i sammandrag.....	48
Finansiellt resultat (KSEK)	51
Resultaträkning (KSEK)	53
Balansräkning (KSEK).....	54
Kassaflödesanalys (KSEK)	56
Redovisnings- och värderingsprinciper.....	57
Värdering materiella anläggningstillgångar	57
Värdering finansiella anläggningstillgångar.....	57
Värdering omsättningstillgångar	58
Värdering skulder.....	58

Beviljade forskningsmedel	58
Eget kapital.....	58
Noter (belopp i KSEK).....	60
<i>Bilagaor</i>	
Donationernas marknadsvärde (belopp i KSEK).....	76
Balansposters bokförda värde och jämförande marknadsvärden (KSEK).....	78

Förord

Årsberättelsen som du har börjat läsa innehåller dels en översikt över Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfonds (RJ) anslag till forskning under 2012, dels en redovisning av ekonomin. Finansiellt var 2012 ett gott år. Förvaltningen av tillgångarna resulterade i en avkastning om 9,6 procent. Det innebär att RJ under 2013 kan öka anslagen ytterligare så att de uppgår till mer än 400 miljoner kronor. Detta är positivt – och nödvändigt. Konkurrenten om medel hos RJ är tuffare än hos flertalet andra finansiärer. Detta beror på att forskare inom RJ:s verksamhetsområde – humanister och samhällsvetare – har betydligt färre möjligheter än kollegerna inom andra vetenskapsområden att få goda idéer finansierade. RJ finansierar enbart ansökningar som håller högsta kvalitet – ambitionen är att attrahera de främsta forskarna och finansiera de bästa idéerna. Därför ska ett anslag från RJ vara generöst, täcka nödvändiga kostnader och befria forskarna från jakten på ytterligare pengar.

Regeringens forskningsproposition 2012 innehöll flera bra inslag. För humaniora och samhällsvetenskap blev den dock en besvikelse. Svensk forskningspolitik måste framöver inriktas på att tillvarata och åskådliggöra potentialen i humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning. RJ ska ta sitt ansvar i detta arbete. Det kan t.ex. handla om att utveckla samarbetena med kolleger världen över för att definiera humanioras och samhällsvetenskapernas roller i en alltmer globaliserad tillvaro. En förhoppning är att också Vetenskapsrådet satsar rejält på något av de teman som ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap beskrev i sitt väl genomarbetade underlag till regeringen inför forskningspropositionen. Då kan saker börja hända.

Tyvärr fokuserade forskningspropositionen enbart på de stora naturvetenskapliga anläggningarna. Sverige borde också satsa på att åstadkomma fler verkligt framstående forskningsmiljöer inom icke laborativ forskning. Några goda förebilder finns, däribland Institutet för internationell ekonomi vid Stockholms universitet, QoG-institutet (the Quality of Government Institute) i Göteborg och SCAS (Swedish Collegium for Advanced Study) i Uppsala. Ett framträdande drag i det internationella forskningslandskapet under de senaste decennierna är den allt viktigare roll som s.k. institut för avancerade studier spelar för grundforskningen. Sverige har sedan mitten av 1980-talet SCAS med ett nationellt uppdrag. Institut för avancerade studier strävar efter att åstadkomma inte bara excellent forskning utan också banbrytande (*path-breaking*) resultat. De är fria mötesplatser för internationell spetsforskning, anläggningar för att utveckla tankekraft!

Stefan Svallfors, professor i sociologi, uppmärksammar i sin nya bok *Kunskapens människa* att forskningspolitiken ägnar forskningsmiljöerna på tok för liten uppmärksamhet. Svallfors konstaterar att kunskapen om vilka lösningar som fungerar och varför, är mycket knapphändig i den akademiska världen. Systematiska studier saknas ofta. Och finns resultat som skulle kunna

appliceras, så sorteras de bort till förmån för anekdotisk kunskap, modeflugor eller rena fullskaleexperiment. Svallfors har en poäng. RJ har beslutat att ta ett initiativ till att förstärka forskningen om just högre utbildning, forskning och forskningspolitik. Avsikten är att belysa villkoren för samhällets samlade forskning, dvs. forskning inom företag, institut samt universitet och högskolor, och att förstärka expertisen inom detta kunskapsområde. RJ låter löpande utvärdera sina insatser, under 2012 t.ex. hur de 3-åriga projekten fungerar som stödform och ABM-postdokprogram. Avsikten är att RJ därmed ska kunna göra rätt saker och på ett vettigt sätt.

Det är bekymmersamt att forskarkarriären i Sverige ännu inte har fått en vettig utformning. Lärosätena använder sin ökade autonomi till att välja olika karriärmodeller. Helhetsgreppen lyser med sin frånvaro. En återkommande iakttagelse i de senaste årens internationella utvärderingar av svenska lärosäten är den låga andelen externrekrytering av lärare/forskare. Det största problemet är därmed inte bristen på pengar utan hur forskningen organiseras. Utmaningen är att förbättra betingelserna för lovande forskare under den kritiska perioden bortom doktorsexamen och före en professur. Lärosätena behöver underlätta möjligheterna att etablera sig som självständig forskare och erbjuda lovande forskare en karriärgång som är begriplig för utländska forskare och som inkluderar en s.k. *tenure track*. Sådana anställningar skulle göra det möjligt för svenska universitet och högskolor att rekrytera de forskare som om 10–20 år kan vara världsledande. En modell att ta efter är Pro Futura-programmet som RJ bedriver i samarbete med SCAS (Swedish Collegium for Advanced Study). Inte enbart skämtsamt kallas det ”professorskuvös”!

Att stärka svensk forsknings internationella kontakter är en av RJ:s grundläggande uppgifter. Under 2012 har RJ och SCAS skrivit avtal med ytterligare ett antal mycket framstående forskningsmiljöer. Den omedelbara avsikten är att underlätta för Pro Futura-forskarna att vara verksamma som gästforskare (fellows) på dessa ställen. Med Institute for Advanced Study i Princeton förs en konstruktiv dialog i samma fråga. De nya avtalen innebär ett viktigt erkännande av Pro Futura-programmets kvaliteter. Med dem har RJ och SCAS formaliserat samarbetet med instituten för avancerade studier vid tre universitet som rankas bland de fyra främsta i världen: Cambridge, Harvard och Stanford.

I december 2014 blir det 50 år sedan riksdagen fastställde stadgarna för RJ, och i maj 2015 kommer 50 år att ha gått sedan RJ:s styrelse beviljade de första forskningsanslagen. Under 2012 har vi börjat planera jubileet. Tanken är att både blicka bakåt och se framåt. Vilka spår har RJ satt, hur har fonden stärkt kvaliteten och mångfalden i svensk forskning? Vad behöver RJ göra framöver för att förbli en ledande finansiär inom humaniora och samhällsvetenskap, en finansiär som också utvecklar och förnyar forskningen? Frågorna är viktiga och allvarliga men jag räknar med att det också ska ges utrymme för lite festligheter!

RJ:s möjlighet att göra bra och kloka insatser är till syvende och sist beroende av alla de människor som verkar i och kring stiftelsen. Det är en stor, löst sammansatt samling av synliga och osynliga kolleger. I den ingår givetvis alla de som genom sina ansökningar söker nya kunskaper, liksom våra sakkunniga som ger vägledning till besluten. Under RJ:s snart 50 år handlar det om flera tusen individer, spridda över hela jorden. Härtill kommer goda kontakter hos andra finansiärer när och fjärran, i statliga myndigheter och departementen och i riksdagen. Stöttepelarna är och förblir dock beredningsgrupperna, finanskommittén, områdesgrupperna, kansliets medarbetare och styrelsen. Med glädje och tillfredsställelse sätter jag härmed punkt och tackar er alla för storartade insatser och ett gott samarbete under 2012!

Göran Blomqvist

Vd

Översikt över den forskningsstödande verksamheten under 2012

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond (RJ) stöder kvalificerad forskning genom att bevilja anslag till enskilda forskare eller forskargrupper. Enligt RJ:s stadgar 2 § andra stycket ska företrädere ges åt ”forskningsområden, vilkas medelsbehov inte är så väl tillgodosedda på annat sätt”. Detta har sedan tillkomsten av Kulturvetenskapliga donationen i början av 1990-talet tolkats så att RJ i första hand ska ge anslag åt forskning inom humaniora, samhällsvetenskap, juridik och teologi. Med tanke på den nutida debattens ensidiga inriktning är det viktigt att hålla i minnet att också de humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnena och forskningsresultaten har strategisk betydelse, inte enbart de tekniska, naturvetenskapliga och medicinska. Däremot har forskare inom humaniora och samhällsvetenskap ofta större svårigheter än sina kolleger att formulera hur deras bidrag till samhället ser ut.

RJ verkar aktivt inom ett vidsträckt fält. Detta ställer krav på bred kompetens hos de forskare som medverkar i styrelsen och beredningsgrupperna. RJ:s beredningsgrupper och styrelse består därutöver av personer med ekonomisk och politisk sakkunskap. Med denna personsammansättning representerar stiftelsen en bred erfarenhet. RJ kan sägas fungera som ett allsidigt kontaktorgan mellan olika forskningsområden, liksom mellan forskningen och andra centrala samhällsintressen.

Avsikten är att de beviljade beloppen ska vara så stora att RJ:s anslag attraherar de främsta forskarna och finansierar de bästa idéerna. RJ arbetar med ett begränsat antal ordinarie stödformer, avpassade för såväl individuella forskare som för mindre och större grupper. RJ inriktar sig på hela forskningsprocessen genom att även bevilja stöd till tryckning, översättning och publicering med open access. RJ utnyttjar sin handlingsfrihet till att arbeta probleminriktat och flexibelt. Tack vare åtgärder som är unika för RJ har kvaliteten och mångfalden i svensk forskning kunnat stärkas. Samarbete med andra finansiärer kring angelägen forskning kan ge bidragen från RJ stor hävstångseffekt.

I det följande ges i första hand en översikt över de nya forskningsstöd som har beviljats under 2012. Även pågående fleråriga aktiviteter redovisas. För ytterligare information, se RJ:s webbplats (www.rj.se).

Stödformer, arbetssätt och kvalitetsbedömning

RJ finansierar i första hand samhällsvetenskaplig och humanistisk forskning, men också juridisk och teologisk. Stiftelsen medverkar i gränsöverskridande forskningsprojekt i vilka forskare från olika discipliner, fakulteter, lärosäten

eller länder samarbetar. Medicinsk forskning om åldrandets och barnaårens sjukdomar stöds genom Erik Rönnerboms båda donationer, vilka RJ förvaltar.

Målsättningen för RJ:s insatser är att ge svensk forskning inom stiftelsens verksamhetsområde förutsättningar att nå en internationellt framträdande ställning. I den nu gällande stödordningen, som introducerades 2005, finansierar RJ forskning i form av program, projekt, infrastrukturprojekt samt forskningsinitiering. Anslag till program, projekt och infrastrukturprojekt utlyses samordnat en gång per år. Anslag till forskningsinitiering, vanligtvis konferenser och vetenskapliga nätverk, kan sökas fortlöpande. Härutöver gör RJ riktade insatser mot forskningsområden som identifierats i första hand genom arbetet i stiftelsens områdesgrupper. Forskningssystemet är betjänt av tematiska, proaktiva insatser som komplement till de forskarinitierade projekten. RJ bör därför fortsätta att arbeta efter två linjer, dels finansiera högkvalitativa ansökningar från forskarna själva (den s.k. bottom up-principen), dels göra sådana riktade insatser som kan utveckla svensk forskning inom humaniora och samhällsvetenskap och stärka dess internationella ställning.

Beredningen av ansökningar till program, projekt och infrastrukturprojekt sker i två steg. Programansökningar bedöms i första omgången av en särskild panel med enbart utländska ledamöter. De utvalda ansökningarna granskas därpå av externa, internationella sakkunniga, varefter panelen genomför en s.k. hearing med de berörda forskargrupperna. Ansökningar om projekt och infrastruktur behandlas i den inledande omgången av en eller flera av RJ:s beredningsgrupper, som avgör vilka ansökningar som bör gå vidare. De kvarvarande sökandena inbjuds därefter att lämna in en längre, mer utvecklad ansökan, vilken sedan bedöms av minst två externa sakkunniga. Dessas utlåtanden ingår i underlaget för beredningsgruppernas slutliga ställningstagande.

I beredningsgrupperna för projektansökningar ingår några av styrelsens ledamöter och suppleanter (forskare och riksdagsledamöter) samt ett antal såväl svenska som utländska forskare. Forskarna utses för fyra år. Grupperna förnyas successivt genom att hälften av ledamöterna byts ut vartannat år. Inför beslutet om infrastrukturprojekten genomförs, förutom utlåtanden av sakkunniga, även en hearing med de sökande.

Ansökningarna bedöms i förhållande till vetenskapliga kvalitetskriterier och till internationella standarder. I alla sammanhang ges ansökningar med internationell anknytning särskild prioritet. I de fall ansökningarna aktualiserar forskningsetiska frågor, ska dessa prövas efter samma normer och på samma sätt som vid ansökan till Vetenskapsrådet (VR). Frågor om jäv hantearas i enlighet med riktlinjer som RJ:s styrelse har fastställt. Besluten om forskningsmedel fattas av RJ:s styrelse. RJ följer upp och utvärderar anslagen (se nedan s. 35–37) och prövar fortlöpande sina arbetsformer.

Alla beviljade projekt ska redovisas i enlighet med sina kontraktvillkor, vilket normalt betyder att anslagsmottagare senast 15 månader efter projektens slut ska lämna in både vetenskaplig och ekonomisk slutredovisning.

Tabell 1 Beviljade forskningsmedel 2012 per donation (belopp tkr)

Jubileumsdonationen	125 528
Kulturvetenskapliga donationen	228 409
Erik Rönnbergs donation för forskning om åldrande och åldersrelaterade sjukdomar	600
Erik Rönnbergs donation för forskning om sjukdomar under de tidiga barnaåren	200
Summa	354 737

Beviljade forskningsanslag

Som framgår av tabell 1 har RJ under det gångna året beviljat ca 355 miljoner kronor i anslag till forskningsändamål. Anslagens fördelning på Jubileumsdonationen respektive Kulturvetenskapliga donationen framgår av tabell 2 och 3. Alla nya anslag till projekt och program beviljas i form av engångsanslag. Produktionsstöd (tidigare kallat tryckningsbidrag) och översättningsbidrag kan beviljas för forskning som finansieras av RJ och bekostas inom de årliga budgetramarna. Med översättningsanslagen till RJ-forskare vill styrelsen förbättra den svenska forskningens möjligheter att delta i den internationella vetenskapliga diskussionen.

Tabell 2 Beviljade forskningsmedel 2012 ur Jubileumsdonationen (belopp tkr)

Projektanslag (ytterligare specifikation ges i tabellerna 5–6)	115 295
Samarbete med riksdagen	200
Nils-Eric Svenssons fond	300
Arvode till sakkunniga	731
Ersättning till adjungerade	3 029
Konferenser, information	3 430
Områdesgruppen Mål och resultat i offentlig verksamhet	1 331
Områdesgruppen Vardagslivets och kulturens medialisering	520
Områdesgruppen Teknik, institution, förändring	692
Summa	125 528

Tabell 3 Beviljade forskningsmedel 2012 ur Kulturvetenskapliga donationen (belopp tkr)

Infrastrukturellt stöd (ytterligare specifikation ges i tabell 7)	31 187
Program (ytterligare specifikation ges i tabell 4)	101 200
Riktade insatser (ytterligare specifikation ges i tabell 8)	59 925
Forskningsinitiering	15 220
Internationellt samarbete	16 055
Övriga bidrag till forskning och kulturliv	4 279
Arvode till sakkunniga	543
Summa	228 409

Program

Program är RJ:s stödform för forskningsuppgifter som kräver en större forskargrupp och upp till åtta års finansiering. 2012 utlystes medel till program för åttonde gången och totalt har nu 19 forskargrupper beviljats stöd. 2012 inkom 27 ansökningar om programmedel, vilket är något mer än genomsnittet. Beredningsgruppen beslutade att föra sju av dessa vidare till en andra omgång. Med ledning av utlåtandena från internationella experter och hearingar med forskargrupperna föreslog beredningsgruppen RJ:s styrelse att bevilja följande nya anslag:

- Professor Catrin Norrby: 33,5 miljoner kronor till programmet Interaktion och variation i pluricentriska språk – Kommunikativa mönster i sverigesvenska och finlandssvenska, vid Stockholms universitet.
- Professor Peter Hedström: 35 miljoner kronor till programmet Segregation: Mikromekanismer och makrodynamik, vid Institutet för framtidsstudier.
- Docent Christina Thomsen Thörnqvist: 32,7 miljoner kronor till programmet Representation och verklighet. Historiska och nutida perspektiv på den aristoteliska traditionen, vid Göteborgs universitet.

Stundtals har en viss oro uttryckts för att program som stödform inte skulle passa humanistisk forskning. En genomgång av alla inskickade programansökningar sedan 2005 visar en jämn fördelning mellan humanistiskt och samhällsvetenskapligt baserade ansökningar. Av totalt 186 inskickade är 90 att betrakta som samhällsvetenskapliga och 88 som humanistiska, medan åtta kan kategoriseras som både och. Av de totalt 19 beviljade programmen är nio samhällsvetenskapligt orienterade och tio humanistiskt.

En analys av könsfördelningen inom stödformen program från 2005 till och med 2012 ger vid handen att av de sökande forskningsledarna är 31 procent kvinnor och 69 procent män. Bland de beviljade programmen är 26 procent av forskningsledarna kvinnor och 74 procent män. En ganska stor övervikt av män således. Varje program har dock i genomsnitt 12 projektdeltagare som får del av anslagen, så att enbart titta på forskningsledarna riskerar att bli missvisande. Om man i stället tar med hela forskargruppen och tittar på samtliga projektdeltagare blir bilden annorlunda: 40 procent av samtliga projektdeltagare är kvinnor och 60 procent män. Detta följer i stort sett söktrycket inom stödformen (38 procent respektive 62 procent). Det sker med andra ord ingen snedvridning med avseende på kön i beredningsprocessen.

Tabell 4 Antalet programansökningar 2012 och beviljade ansökningar (belopp tkr) fördelade efter ämnesområde och kön på projektledarna

ÄMNE	ANTAL	KVIN- NOR	MÄN	SÖKT BELOPP	ANTAL BEVILJADE	BEVILJAT BELOPP
antikvetenskap	1		1	39 513		
ekonomisk historia	1		1	25 915		
filosofi	1	1		29 524	1	32 700
genusstudier	2	2		56 172		

Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap. ÖVERSIKT ÖVER DEN FORSKNINGSTÖDJANDE VERKSAMHETEN UNDER 2012

ÄMNE	ANTAL	KVIN- NOR	MÄN	SÖKT BELOPP	ANTAL BEVILJADE	BEVILJAT BELOPP
historia	1		1	25 499		
internationell mi- gration och etniska relationer (IMER)	1		1	30		
jämförande språkve- tenskap och ling- vistik	1	1		27 261	1	33 500
litteraturstudier	1		1	23 343		
nationalekonomi	2		2	64 754		
pedagogik	1		1	27 390		
religionsvetenskap	2	2		107 222		
socialt arbete	1		1	26 598		
sociologi (exklusive socialt arbete, socialpsykologi och socialantropologi)	2		2	57 030	1	35 000
statsvetenskap (exklusive studier av offentlig förvaltning och globaliserings- studier)	3	1	2	93 352		
tvärvetenskapliga studier	7	4	3	175 629		
Summa	27	11	16	779 232	3	101 200

Projekt

Ett projekt avser en forskningsuppgift som vanligen utförs under högst tre år av en enskild forskare eller en mindre forskargrupp. De senare (2012: anslag över 3,5 miljoner) mottar vanligtvis mellan 25 och 30 procent av anslagen. Projekten ger viktiga möjligheter för forskare i olika stadier av karriären att pröva nya idéer: denna stödform gynnar den fria grundforskningen. Med varje anslag följer ett bidrag till kostnader för publicering med open access, liksom till kostnader för konferensresor, inköp av utrustning, litteratur och liknande. Avsikten är att den som får ett RJ-anslag ska kunna koncentrera sig på sin forskning och slippa söka kompletterande finansiering. Söktrycket fortsätter att vara mycket högt, och beviljandekvoten ligger under 5 procent. Till följd av att Vetenskapsrådet (VR) beviljar betydligt högre bidrag till s.k. indirekta kostnader (se s. 33–34) har några forskare avstått från RJ:s anslag. Nedanstående nya projekt har under 2012 fått finansiering av RJ:

Projektanslag 2012 (belopp kr)

PROJEKTLEDARE	PROJEKTTITEL	INSTITUTION OCH LÄRO- SÄTE	BEVILJAT BELOPP
Fil.dr Jakob Bjur	Publikmaskineriet: Hur publiken mäts, vägs, värderas och därmed skapas	TNS Sifo	2 728 000
Professor Gunnar Björnsson	Ansvar i komplexa system	Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet	3 104 000
Professor Göran Bolin	Medieanvändning som värdeskapande arbete. Uppfattningar om medieanvändningens roll på digitala mediemarknader	Institutionen för kultur och läsande, Södertörns högskola	1 845 000
Fil.dr Marcus Box	Entrepreneurship, innovation, and the demography of firms and industries in Sweden over two centuries	Institutionen för ekonomi och företagande, Södertörns högskola	6 352 000
Professor Tom Britton	Dynamiska processer på sociala nätverk	Institutionen för matematisk statistik, Stockholms universitet	2 775 000
Professor Peter Dellgran	Akademisering i professionaliseringens tjänst – en studie av forskare och forskningsanknytningen bland lärare, sjuksköterskor och socionomer	Institutionen för socialt arbete, Göteborgs universitet	3 625 000
Docent Nils Edling	Kampen om välfärdsstaten. Välfärdsbegreppens historia 1850–2010	Historiska institutionen, Stockholms universitet	2 422 000
Docent Stefan Eklöf Amirell	Suveränitet och sjöröveri (1870–1970)	Historiska institutionen, Lunds universitet	2 379 000
Professor Anders Ekström	From Pompeii to Fukushima: Time, intermediality and transregional imaginaries in disaster discourse	Institutionen för idé- och lärdoms historia, Uppsala universitet	1 824 000
Doktor Terje Falck-Ytter	Känslighet för biologisk rörelse och audiovisuell synkroni hos barn med autism	Kompetenscentrum för utvecklingsrelaterade funktionsnedsättningar, Karolinska Institutet	1 536 000

Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap. ÖVERSIKT ÖVER DEN FORSKNINGSTÖDJANDE VERKSAMHETEN UNDER 2012

PROJEKTLEDARE	PROJEKTTITEL	INSTITUTION OCH LÄROSÄTE	BEVILJAT BELOPP
Professor Torbjörn Forslid	Att förhandla litterärt värde. Sverige 2013	Språk- och litteraturcentrum, Lunds universitet	8 849 000
Fil.dr Denis Frank	Globaliseringen av migrationen till Sverige: Arbetskraftsvandringen från Indien och Kina 2008–2014	Institutionen för sociologi och arbetsvetenskap, Göteborgs universitet	2 628 000
Docent Linda Hassing	Skyddsfaktorer mot kognitiv nedgång hos äldre: En prospektiv longitudinell studie	Psykologiska institutionen, Göteborgs universitet	2 163 000
Professor David House	Tidskoordinering av intonation och gester i talad kommunikation	Institutionen för tal, musik och hörsel, KTH	2 771 000
Fil.dr Lisa Hultman	Skydd av civilbefolkningen: FN:s strategier i fredsbevarande operationer	Institutionen för freds- och konfliktforskning, Uppsala universitet	2 309 000
Docent Katarina Jacobsson	Blanketter, formulär och pappersgöra: Expanderande dokumenteringspraktiker i sjukvård och socialtjänst	Socialhögskolan vid Lunds universitet	4 217 000
Fil.dr Juanna Joensen	Effekter av utbildningsval på arbetsmarknad, hälsa och sociala utfallen	Institutionen för nationalekonomi, Handelshögskolan i Stockholm	3 062 000
Docent Vicki Johansson	Har roller och värdemönster bland kommunala tjänstemän förändrats under de senaste trettio åren?	Förvaltningshögskolan, Göteborgs universitet	4 937 000
Professor Marit Julien	Aspektuella avledningar och eventstruktur i nordsamiska	Språk- och litteraturcentrum, Lunds universitet	2 924 000
Professor Patrik Juslin	Själens spegel. Jämförelser av spontana och poserade uttryck av känslor i rösten	Institutionen för psykologi, Uppsala universitet	3 410 000
Professor Markus Jäntti	Barns välfärd över livscykeln – barnfattigdom, barnomsorg och familjebakgrundens betydelse	Institutet för social forskning, Stockholms universitet	2 650 000
Docent Beppe Karlsson	Indiens skuggsida. Marginalisering, migration och statlig intervention i periferin	Socialantropologiska institutionen, Stockholms universitet	2 736 000

ÖVERSIKT ÖVER DEN FORSKNINGSTÖDJANDE VERKSAMHETEN UNDER 2012 **Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.**

PROJEKTLEDARE	PROJEKTTITEL	INSTITUTION OCH LÄRO- SÄTE	BEVILJAT BELOPP
Fil.dr Maria Karlsson	Analys av efterfrågefunktioner med en blandning av Tobitmodeller	Handelshögskolan, avd. för statistik, Umeå universitet	2 800 000
Professor Philip Lalander	Förhandlingar i rätten och likhet inför lagen. En etnografisk studie av hur kultur, etnicitet, kön och ålder förhandlas under rättegångar som rör gatukriminalitet	Fakulteten för hälsa och samhälle, Malmö högskola	4 718 000
Fil.dr Therese Lindahl	Hur ska vi förvalta gemensamma naturresurser med potentiella plötsliga förändringar i resursdynamiken? En experimentell ansats för att utvärdera miljöekonomiska styrmedel	Kungl. Vetenskapsakademien	2 645 000
Professor Benjamin Lyngfelt	Ett svenskt konstruktikon	Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet	7 436 000
Docent Ivana Macek	Transgenerationell överföring av krigserfarenheter bland bosnier i Sverige – en studie i psykologisk antropologi	Hugo Valentincentrum, Uppsala universitet	2 243 000
Universitetslektor Hanna Markusson Winkvist	Expansion och könsindex vid svenska universitet och högskolor 1950 och framåt	Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet	2 241 000
Docent Carina Mood	Fattigdomens konsekvenser	Institutet för Framtidsstudier	3 687 000
Professor Mats J. Olsson	Kan näsan skilja sjuk från frisk?	Sektionen för psykologi, Karolinska Institutet	2 841 000
Professor Ulf Sandström	Påverkas forskningens kvalitet och kvantitet av statsmakternas och anslagsgivarnas handlingslinjer?	Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet	2 566 000
Professor Michael F. Scholz	Underhållning eller propaganda. Tecknade serier i andra världskrigets Sverige	Institutionen för humaniora och samhällsvetenskap, Högskolan på Gotland	1 251 000
Fil.dr Barbara Schumann	Klimat, sociala och demografiska förhållande i Sverige och dess samband med sjukdomar och dödlighet under tre sekler	Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin, Umeå universitet	1 491 000

PROJEKTLEDARE	PROJEKTTITEL	INSTITUTION OCH LÄRO-SÄTE	BEVILJAT BELOPP
Professor Andreas Werr	Kan man sätta siffror på medarbetare? En studie av kvantifiering i HRM och dess konsekvenser	Centrum för människa och organisation, Handelshögskolan i Stockholm	2 842 000
Fil.dr Per Wisselgren	Alva Myrdal och samhällsvetenskapernas internationella organisering	Sociologiska institutionen, Umeå universitet	2 355 000
Docent Nils Wählin	Strategi, design och organisering i städers utvecklingsprocesser	Institutionen för företagsekonomi, Handelshögskolan i Umeå	3 662 000
			114 024 000

Fördelningen på olika ämnesområden för ansökningar respektive beviljade anslag visas i tabell 5. Ämnesindelningen, som är ny för 2012, följer den statliga universitets- och högskolestatistiken och bygger på de sökandes val av ämnesområde. Av 899 ansökningar svarar männen för ca 53 procent och kvinnorna för 47 procent (anslaget till utgivningen av Forskning & Framsteg ingår inte i siffrorna). Fördelningen mellan manliga och kvinnliga sökande har under senare år i stort sett varit likartad, och de beviljade anslagen har motsvarat söktryckets könsmissiga fördelning. 2012 avviker från mönstret. Samma andel manliga respektive kvinnliga sökande/projektledare gick vidare från första till andra ansökningsomgången. Av beviljade 36 anslag däremot tillföll två tredjedelar män och en tredjedel kvinnor. Beviljandekvoten är 2012 således högre för män än för kvinnor. Givetvis ska man inte stirra sig blind på ett enda år. RJ studerar kontinuerligt utvecklingen, och statistiken för perioden 2005 till 2012 visar som nämnts att de beviljade anslagen följer ansökningarnas fördelning på kvinnor respektive män, vilket innebär att 40 procent av anslagen går till kvinnliga sökande och 60 procent till män. Anslagsbeslutet 2012 skiljer sig på ytterligare en punkt från tidigare års, nämligen i fråga om s.k. karriärålder för de forskare som fått sina ansökningar beviljade. Begreppet karriärålder anger här antalet år som gått sedan doktorsexamen avlades. Tidigare år har en betydande andel av anslagen gått till yngre forskare, det vill säga med en karriärålder på upp till åtta år (examensår 2005 eller senare). 2012 utmärker sig i stället gruppen med en karriärålder på elva år eller högre genom att lägga beslag på 67 procent av projektanslagen. Kvinnorna hävdar sig väl i den yngre gruppen, medan 18 av de 24 män som får anslag återfinns i den äldre kategorin. Det för 2012 redovisade mönstret blir inte annorlunda om även övriga forskare som ingår i projektet tas med.

Tabell 5 Beviljade projektansökningar och det totala antalet ansökningar 2012 (belopp tkr) fördelade efter ämnesområde och kön

ÄMNE	BEVILJADE ANSÖKNINGAR			TOTALA ANTALET ANSÖKNINGAR			
	ANTAL	KVINNOR	MÄN	BELOPP	ANTAL	KVINNOR	MÄN
antikvetenskap					12	6	6
arbetslivsstudier					7	3	4
arkeologi					14	8	6
arkitektur					5	2	3
bildkonst					1	1	
cancer och onkologi					1	1	
didaktik					7	5	2
ekonomisk geografi					6	3	3
ekonomisk historia	1		1	6 352	22	4	18
etik					9	3	6
etnologi					20	13	7
filmvetenskap					6	3	3
filosofi	1		1	3 104	30	8	22
folkhälsovetenskap, global hälsa, socialmedicin och epidemiologi					7	2	5
företagsekonomi	2		2	6 504	56	18	38
genusstudier					14	13	1
globaliseringsstudier					9	6	3
historia	4	1	3	8 293	85	32	53
hälso- och sjukvårdsorganisation, hälsopolitik och hälsoekonomi					3	1	2
idé- och lärdomshistoria	1		1	1 824	21	9	12
internationell migration och etniska relationer (IMER)					7	3	4
juridik (exklusive juridik och samhälle)					7	6	1
juridik och samhälle					7	5	2
jämförande språkvetenskap och lingvistik	2	1	1	5 695	19	11	8
kommunikationsvetenskap					2		2
konstvetenskap					10	7	3
kulturgeografi					13	7	6
kulturstudier					23	17	6
litteraturstudier					7	4	3
litteraturvetenskap	1		1	8 849	38	24	14
lärande					9	8	1
medievetenskap	2		2	4 573	22	6	16

ÄMNE	BEVILJADE ANSÖKNINGAR			TOTALA ANTALET ANSÖKNINGAR			
	ANTAL	KVINNOR	MÄN	BELOPP	ANTAL	KVINNOR	MÄN
miljömedicin och yrkesmedicin	1	1		1 491	1	1	
musik					5	5	
musikvetenskap					9	4	5
människa-datorinteraktion (interaktionsdesign)					1		1
mänsklig interaktion med IKT					5	2	3
nationalekonomi	3	2	1	8 357	25	8	17
omvårdnad					1	1	
pedagogik					20	12	8
pedagogiskt arbete					3		3
psykiatri					2	1	1
psykologi (exklusive tillämpad psykologi)	4	1	3	9 950	26	11	15
religionshistoria					10	1	9
religionsvetenskap					21	7	14
sannolikheteori och statistik	1	1		2 800	2	1	1
scenkonst	2	1	1	4 979	1	1	
socialantropologi					18	9	9
socialpsykologi					2		2
socialt arbete	2	1	1	8 935	21	10	11
sociologi (exklusive socialt arbete, socialpsykologi och socialantropologi)	3	1	2	8 670	65	33	32
språkstudier	1		1	7 436	26	15	11
språkteknologi (språkvetenskaplig databehandling)					5	1	4
statsvetenskap (exklusive studier av offentlig förvaltning och globaliseringsstudier)	1	1		2 309	45	18	27
studier av offentlig förvaltning	1	1		4 937	11	8	3
systemvetenskap, informationssystem och informatik med samhällsvetenskaplig inriktning					4	2	2
teatervetenskap					1		1
teknikhistoria					3	2	1
tillämpad psykologi					15	7	8
tvärvetenskapliga studier	2		2	6 191	31	16	15
övrig annan humaniora					13	7	6

ÄMNE	BEVILJADE ANSÖKNINGAR			TOTALA ANTALET ANSÖKNINGAR			
	ANTAL	KVINNOR	MÄN	BELOPP	ANTAL	KVINNOR	MÄN
övrig annan medicin och hälsovetenskap					1	1	
övrig annan samhällsvetenskap	1		1	2 775	7	3	4
Summa	36	12	24	114 024	899	426	473

Som framgår av tabell 6 är de beviljade anslagens spridning på lärosäten (motsvarande) stor.

Tabell 6 Beviljade projektansökningar fördelade efter anslagsförvaltare 2012 (belopp tkr)

ANSLAGSFÖRVALTARE	BEVILJAT BELOPP	ANTAL
Göteborgs universitet	25 596	7
Handelshögskolan i Stockholm	5 904	2
Handelshögskolan i Umeå	3 662	1
Högskolan på Gotland	1 251	1
Institutet för framtidsstudier	3 687	1
Karolinska Institutet	4 377	2
KTH	2 771	1
Kungl. Vetenskapsakademien	2 645	1
Lunds universitet	14 152	3
Malmö högskola	4 718	1
Socialhögskolan vid Lunds Universitet	4 217	1
Stockholms universitet	10 583	4
Södertörns högskola	8 197	2
TNS Sifo	2 728	1
Umeå universitet	9 750	4
Uppsala universitet	9 786	4
Summa	114 024	36
Tryckningsbidrag	581	7
Övrigt	690	2
Summa	1 271	9
Summa total	115 295	45

Infrastrukturella projekt

Infrastrukturellt stöd avser insatser som syftar till att möjliggöra och främja framtida forskning. God svensk infrastruktur skapar möjligheter till samarbeten med utländsk forskning. RJ samråder med Rådet för forskningens infrastruktur (RFI) inom VR om angelägna behov och vad som ska vara nationella angelägenheter med RFI som finansiär. Till skillnad från RFI, som har i upp-

drag att finansiera nationell forskningsinfrastruktur och Sveriges medverkan i internationell infrastruktur, stöder RJ t.ex. katalogisering, digitalisering och tillgängliggörande av samlingar vid arkiv, bibliotek och museer. Under 2012 påbörjade RFI en utredning av vilka befintliga survey-databaser och longitudinella studier som är av störst värde för svensk forskning.

RJ beviljade 2012 tio ansökningar om infrastrukturellt stöd. Det största anslaget gick till arbetet med att åstadkomma fullständiga texteditioner av Carl von Linnés brev. Projektet kommer att avsevärt stärka och fördjupa kunskapen om olika aspekter av natur, samhälle och språk under 1700-talet. Anslaget kan sägas vara en uppföljning av ett tidigare anslag från den kulturvetenskapliga donationen (med titeln Vetenskaplig utgåva av Carl von Linnés brevväxling.) Projektet Källor till svensk näringslivshistoria i öster, som genomförs av Centrum för Näringslivshistoria, har målet att tillgängliggöra den svensksvenska historia som finns dokumenterad i svenska företags arkiv och i arkivinstitutioner i länder inom det tidigare ryska kejsardömet gränser. Ur budgetposten beviljades även ett bidrag för 2013 till tidskriften *Respons* verksamhet; denna tidskrift bidrar till den professionella debatt och reflektion kring humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning som dagstidningarnas kultur- och opinionssidor förefaller vara på väg att överge.

Under året genomförde den särskilda beredningsgruppen för infrastrukturella ansökningar en uppföljning av ett antal pågående eller nyligen avslutade projekt på Kungliga biblioteket (KB). Resultatet var att projekten utvecklas väl men att KB är satt under stark ekonomisk press och att KB nedprioriterar forskningsfrågorna. Uppföljningarna av hur de infrastrukturella stöden fungerar bör fortsätta. Utvärderingen av ABM-postdokprogram (se s. 36) lyfter fram de växande behoven av att uppmärksamma frågor om datalagring och digitaliseringens påverkan på forskningen. Den visar också vikten av att engagera både universitetsforskare och representanter för kulturarvsinstitutionerna. RJ kommer under 2013 att ta initiativ till en workshop om främst datalagringsfrågor med kulturinstitutioner.

Anslag till Infrastrukturella projekt 2012 (belopp kr)

PROJEKTLEDARE	PROJEKTTITEL	LÄROSÄTE	BEVILJAT BELOPP
Direktör Alexander Husebye	Källor till svensk näringslivshistoria i öster	Centrum för Näringslivshistoria	2 700 000
Professor Carl-Olof Jacobson	Texteditioner av Carl von Linnés korrespondens	Kungl. Vetenskapsakademien	6 500 000
Museichef Per Karsten	Lunds Universitets Historiska Museums äldre negativsamling	Lunds universitet	500 000
Fil.kand. Anna Kyhlberg-Boström	Kungliga Operans arkiv och samlingar online	Kungliga Operans Musikbibliotek och arkiv	1 000 000

PROJEKTLEDARE	PROJEKTTITEL	LÄROSÄTE	BEVILJAT BELOPP
Intendent Carina Milde	EWK på webben. Utveckling och tillgängliggörande av bilddatabas över EWK-museets samling av politisk illustrationskonst	Arbetets museum	450 000
Fil.dr Arto Penttinen	Arkiv och databas över svensk arkeologisk forskning i Grekland	Svenska Institutet i Athen	5 500 000
Docent Pelle Snickars	Filmarkivet.se – en filmhistorisk plattform	Kungl. biblioteket	3 000 000
Professor Gunnar Ternhag	Levande muskarv: tonsättarbiografier	Kungl. Musikaliska Akademien	5 000 000
Docent Clas Tollin	Projekt Yngre geometriska kartor	Riksarkivet	3 000 000
Professor Peter Wallensteen	Kartläggning av väpnade konflikter i Asien, 1989–2012. Att främja forskning genom geokodade data om organiserat våld i Asien	Uppsala universitet	3 000 000
			30 650 000

Tabell 7 Beviljade ansökningar om infrastrukturella projekt fördelade efter anslagsförvaltare 2012 (belopp tkr)

ANSLAGSFÖRVALTARE	BEVILJAT BELOPP	ANTAL
Arbetets museum	450	1
Centrum för Näringslivshistoria	2 700	1
Kungl. Musikaliska Akademien	5 000	1
Kungl. biblioteket	3 000	1
Kungliga Operans Musikbibliotek	1 000	1
Kungl. Vetenskapsakademien	6 500	1
Lunds universitet	500	1
Riksarkivet	3 000	1
Svenska Institutet i Athen	5 500	1
Uppsala universitetsbibliotek	3 000	1
Summa	30 650	10
Tryckningsbidrag	37	1

ANSLAGSFÖRVALTARE	BEVILJAT BELOPP	ANTAL
Övrigt	500	1
Summa	537	2
Summa total	31 187	12

Forskningsinitiering

För att kunna möta efterfrågan från forskarsamhället om anslag till större och mindre vetenskapliga möten samt till uppbyggnad av vetenskapliga nätverk beviljar RJ anslag till forskningsinitiering. Ansökningarna spänner över ett stort fält: bidrag till internationella konferenser förlagda både i Sverige och utomlands, arbetskonferenser rörande nya forskningsområden, seminarieverksamhet, nätverksstöd och förberedelser av nya forskningsprogram.

Under året behandlades 124 ansökningar. Av dessa kunde inte mindre än 81 ansökningar beviljas. RJ ser det som mycket positivt att kunna bidra till att så många vetenskapliga möten och nätverk kan komma till stånd. Särskilt positivt är att programmen och deltagarförteckningarna visar att det internationella utbytet hela tiden växer inom både de samhällsvetenskapliga och humanistiska disciplinerna.

Som en del av dessa initierande insatser anordnar RJ dessutom regelmässigt egna symposier och seminarier, ibland tillsammans med andra forskningsstödjande organ inom eller utom landet. RJ medverkar även i olika forskningsinformativa aktiviteter (se mer s. 34–35).

Sedan 1966 har RJ deltagit i finansieringen av Nobelstiftelsens symposier. De sammanlagt 154 Nobelsymposierna har ägnats åt vetenskapliga genombrottsområden av central kulturell eller samhällsrelaterad betydelse. Som följd av försvagad ekonomi har Nobelstiftelsens symposiebidrag sänkts varför RJ i något fall tillskjutit medel för att möjliggöra ett genomförande utan sänkta ambitioner.

Områdesgrupper

RJ inrättar s.k. områdesgrupper i syfte att kartlägga forskningsbehov och stimulera till vetenskaplig forskning. Områdesgrupperna består av forskare från discipliner av betydelse för området samt företrädare för i sammanhanget viktiga samhällsintressen. Verksamheten kan beskrivas som kvalificerat forskningsförberedande och pågår vanligtvis i fyra till fem år. Områdesgruppen för Forskning om förmodernitet (OFFF), med inriktning på att förstärka forskning om tiden före 1800, avslutades under 2011. Den stora utlysningen av forskningsmedel slutfördes genom en utdelning av anslag till åtta forskargrupper i oktober 2012.

De första områdesgrupperna inrättades under 1970-talet, och under 2013 kommer RJ att uppdra åt en grupp externa utvärderare att granska arbetssättet och föreslå alternativ.

Under 2012 har tre områdesgrupper varit verksamma (uppgifter om gruppernas sammansättning finns dels på RJ:s webbplats, dels i slutet av Årsberättelsen).

Områdesgruppen för mål och resultat i offentlig verksamhet (MoR)

Områdesgruppen har genomfört fyra sammanträden. Den har tagit initiativ till en uppsatstävling för studenter inom avancerad nivå på temat Hur styr regeringen offentlig förvaltning? Hur målen för politiken har formulerats inom en rad politikområden behandlas i boken *Vad staten vill*, som utkom i januari 2013. RJ och Föreningen för Utvecklingsfrågor arrangerade den 19 mars ett välbesökt seminarium på temat Resultat av resultaten. Erfarenheter av att styra mot resultat inom utvecklingssamarbetet. En av utgångspunkterna var en kunskapsöversikt som MoR-gruppen initierat, en annan Statskontorets utvärdering av modellen för resultatstyrning. Den 29 mars genomfördes i samarbete med konstitutions- och finansutskotten ett välbesökt seminarium i riksdagen om Statlig styrning och ansvarsutkrävande med deltagande av riksdagsledamöter, företrädare för Regeringskansliet, statliga myndigheter, medierna och forskarvärlden. Andra aktiviteter har kretsat kring Innovationsrådets verksamhet, den växande resultatorienteringen inom svensk offentlig sektor, offentlig och privat produktion av skattefinansierade tjänster samt *new public management* och professionell autonomi.

Områdesgruppen har fört omfattande diskussioner kring forskningsbehoven om högre utbildning, forskning och universitet. En serie seminarier har arrangerats och en forskningsöversikt har tagits fram över mål och resultatstyrning inom högre utbildning och forskning (Linda Wedlins *Mål- och resultatstyrning för högre utbildning och forskning – en kunskapsöversikt*). I september 2012 arrangerade områdesgruppen ett seminarium i Sigtuna där en konkret och framåtsyftande diskussion fördes om hur ett forskningsprogram kring högre utbildning och forskning bör utformas. Med utgångspunkt i de förslag som framkom har RJ:s styrelse beslutat att delfinansiera ett forskningsprogram på temat Hur bör högre utbildning och forskning i Sverige organiseras 2030? (se Riktade insatser nedan). Områdesgruppens arbete med andra frågor har kommit så långt att det längre fram blir aktuellt med ytterligare en utlysning av forskningsanslag.

Områdesgruppen för teknik, institution, förändring (OTIF)

Områdesgruppen, som inledde sin verksamhet 2011, har under året sammanträtt fyra gånger. Den tvärvetenskapligt sammansatta gruppens ledamöter har kompetens inom medicin, etik, juridik, filosofi, historia, statsvetenskap m.m. Gruppen inledde året med ett tvådagarsinternat i syfte att precisera sin verksamhet och tematiska avgränsningar. Dessa diskussioner har fortsatt under året och kommer eventuellt att sättas på pränt i en programskrift. Gruppen har beslutat att ändra sitt namn till Områdesgruppen för teknik, institution, förändring, och en idé är att låta de tre begreppen bli utgångspunkten för en tematisk programförklaring.

Områdesgruppen har genomfört två studiebesök, ett i Kista vid Mobile Life Centre, där gruppen fick en presentation av verksamheten och gjorde praktiska tillämpningar av s.k. kritisk design, och ett vid HUMlab och HUMlab-X i Umeå, där föreståndaren Patrik Svensson samt en rad forskare presenterade sig och miljöerna.

Områdesgruppen för vardagslivets och kulturens medialisering

Den nybildade områdesgruppen hade sitt första möte den 4 juni på RJ:s kansli. Vid gruppens andra två möten under året bjöd man in talare: Rasmus Fleischer (Samtidshistoriska institutet, Södertörns högskola) och Sophia Bendz (Spotify). Till våren 2013 kommer gruppen att ordna två rundbords-samtal med inbjudna gäster och i augusti en större workshop. Gruppen har även beställt kunskapsöversikter för fälten medialisering av vardagslivet och medialisering av kulturen. Dessa kommer att presenteras och diskuteras i augusti 2013.

Riktade satsningar

De riktade satsningarna har varierande karaktär, från karriäransättningar för yngre särskilt framstående forskare till utlysningar inom speciellt angelägna forskningsområden. Under denna rubrik och budgetpost ligger också RJ:s bidrag som syftar till att skapa nya karriärvägar för humanister och samhällsvetare och överföra deras expertis till nya yrkesområden och branscher. Resultaten av tidigare års riktade insatser framkommer och redovisas successivt. Som exempel kan nämnas att VR:s Utbildningsvetenskapliga kommitté inbjöd till seminarier den 15 maj och 28 november kring de viktiga erfarenheterna av utlysningen 2006 rörande forskning om Lärande och minne hos barn och ungdomar. Gränsområdet mellan neurovetenskap, pedagogik, psykologi och annan samhällsvetenskaplig forskning om lärande är i stark och dynamisk utveckling, men samarbetet mellan de olika disciplinerna är ännu mycket snävt.

Tabell 8 Riktade insatser 2012 ur Kulturvetenskapliga donationen (belopp tkr)

Forskningsprogram om högre utbildning och forskning	30 000
Pro Futura VIII	20 000
Anslag till ett internationellt postdokprogram vid Centrum för Europaforskning vid Göteborgs universitet (CERGU)	9 925
Summa	59 925

Pro Futura

RJ genomför tillsammans med SCAS (Swedish Collegium for Advanced Study) ett särskilt spetsforskningsprogram för forskare mellan postdok och

egenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.

professur. Under de gångna åren har sammanlagt 28 forskare antagits efter ett nationellt nominerings- och urvalsförfarande. De ges möjligheter att under 5–7 år forska under mycket goda villkor. Forskarna vistas ett år på SCAS och minst ett år utomlands vid något av de internationellt ledande instituten för avancerade studier eller motsvarande spetsforskningsmiljöer. De forskare som framgångsrikt deltar i programmet erbjuds tillsvidareanställningar vid det nominerande universitetet. Under de gångna åren har programmet kontinuerligt utvecklats. En del i denna utveckling har varit att introducera nya bidrag till forskarrörlighet och internationella samarbeten. Förutom svenska universitet inbjuds numera toppuniversitet i Danmark, Estland, Finland och Norge att nominera forskare. Om ett universitet nominerar tre personer ska minst en vara verksam vid och ha sin doktorsexamen från ett annat lärosäte än det förslagsställande. Om man nominerar fyra personer ska minst en av de nominerade vara verksam vid ett universitet utanför Sverige samt ha en utländsk doktorsexamen. Den senast avslutade urvalsprocessen resulterade i att tre forskare antogs till programmet, bland dem en från Estland. De tre är Paula Henrikson (litteraturvetenskap), Jonas Olofsson (psykologi) och Pärtel Pii-
rimäe (historia).

Postdokanställningar med inriktning på civilsamhället

Satsningen beskrivs i RJ:s årsberättelse för 2008. Den 2 februari 2012 genomförde RJ tillsammans med VR och Ideell arena konferensen Arenan för civilsamhälle och vetenskap. Syftet var att presentera, följa upp och utbyta erfarenheter av den forskning om civilsamhället som RJ och VR finansierar.

Postdokanställningar i moderna språk

Resultatet av utvärderingen redovisas i avsnittet Uppföljning och utvärdering, sid. 35–36.

Europe and Global Challenges

Sedan flera år har RJ ett nära samarbete med tyska VolkswagenStiftung och italienska Compagnia di San Paolo kring forskningsprogram inom europeisk utrikes- och säkerhetspolitik. Erfarenheterna har varit många och positiva. Tillsammans har de tre stiftelserna gjort insatser som de var för sig inte hade varit mäktiga.

Med forskningsprogrammet Europe and Global Challenges vidareutvecklas samarbetet, och perspektivet vidgas från Europa till den globala nivån. Det riktar sig till såväl yngre som mer seniora forskare och innebär att europeiska forskare stimuleras att samarbeta med kolleger i andra delar av världen kring vår tids stora utmaningar. Förhoppningen är att denna satsning ska få betydelse för internationaliseringen av europeisk, inklusive svensk, samhällsvetenskaplig och humanistisk forskning.

Programmet utlystes första gången 2010. Eftersom gensvaret var starkt och vida överskred förväntningarna gjordes en andra utlysning. 76 ansökningar

från internationella forskargrupper inkom. En internationell expertpanel med åtta ledamöter tillsattes, och vid ett första möte i Turin i februari beslöts att ansökningar från 15 forskargrupper skulle gå vidare till fortsatt beredning. I juni hölls hearingar med grupperna i Stockholm, och de tre stiftelserna enades om att bevilja fyra anslag inom satsningen. Totalt är nu tio forskargrupper verksamma inom Europe and Global Challenges. Följande anslag beviljades 2012:

- Thomas Diez, professor vid universitetet i Tübingen. Hans forskargrupp har fått 700 500 euro från Compagnia di San Paolo för att studera The EU, regional conflicts and the promotion of regional cooperation: A successful strategy for a global challenge?
- Thorsten Benner, ledare för Global Public Policy Institute i Berlin. Hans grupp har beviljats 954 900 euro från VolkswagenStiftung för programmet Human security and the dynamics of norm competition
- Jann Lay, knuten till German Institute of Global and Area Studies i Hamburg, leder en grupp som fått 850 000 euro från VolkswagenStiftung för Climate change mitigation and poverty reduction – trade-offs or win-win situations?
- Neil Powell, knuten till Stockholm Environment Institute, vars forskargrupp RJ beviljat 900 000 euro för programmet Climate change adaptation and water governance: Reconciling food security policies, renewable energy and the provision of multiple ecosystem services.

European Foreign and Security Policy Studies

Bakgrunden redovisas i tidigare årsberättelser. Målsättningen var att unga forskare verksamma i Europa skulle ges möjlighet att vistas i en forskningsmiljö i ett annat europeiskt land i upp till två år. Sista utlysningen skedde 2008 och totalt har nu 94 yngre forskare fått sin finansiering via programmet. Programmet avslutades formellt vid en konferens i Turin i september år 2010, men nätverket är fortfarande aktivt och i januari 2012 hölls en konferens i Berlin vid Stiftung Wissenschaft und Politik på temat The future of the EU/ Common Foreign and Security Policy (CFSP) as a theme for academia, think tanks and practitioners.

Skatteforskning

Den 21 mars anordnades för tredje gången ett seminarium om skatteforskning i riksdagen med titeln Skatteforskning, skattepolitik och sysselsättning. Även denna gång var det i samarbete med riksdagens skatteutskott och Skatteakademien. Drygt 140 forskare, politiker, beslutsfattare och övriga intresserade deltog i seminariet och diskuterade under en heldag. Förmiddagen ägnades åt lägesrapportering av de sju forskare som hade beviljats medel till skatteforskning året innan. Eftermiddagen handlade om hur forskningen påverkat skattepolitiken och lagstiftningen. En dokumentation av seminariet finns på RJ:s webbplats.

Riksdagsforskning

Under hösten 2012 inleddes i samarbete med riksdagen en seminarierie med de fyra projekt som beviljades medel 2011. Först ut att presentera sin pågående forskning var professor Lena Wängnerud (Göteborgs universitet). Under 2013 fortsätter seminarierien med de tre övriga projekten.

Forskning om förmodernitet

Områdesgruppen för forskning om förmodernitet (OFFF-gruppen) har avslutat sitt arbete, men aktiviteterna som har sitt ursprung i gruppens verksamhet fortsätter. Ytterligare en s.k. Sigtunakonferens, den fjärde i ordningen, har hållits under året. Temat var Fortiden har en framtid, och runt 40 unga forskare presenterade pågående forskning. Humanistportalen, den webbportal som på ett lättillgängligt sätt presenterar humaniora, har också vidareutvecklats med fler artiklar och nya inslag (www.humanistportalen.se). I en stor utlysning om 40 miljoner kronor till forskning om förmodernitet har forskare under året fritt fått formulera sina ansökningar. För att säkra långsiktigheten i satsningen satte RJ villkoret att anslagsförvaltarna skulle samfinansiera projekten. Åtskilliga kommentarer har lämnats om att satsningen varit mycket uppskattad från lärosäten, forskare, bedömarpanel och sakkunniga. Bedömarpanelen var dessutom imponerad av den höga kvaliteten på ansökningarna. Av 63 ansökningar beviljades åtta projekt runt 5 miljoner kronor vardera. Samfinansieringen från lärosätena är betydande. För att säkerställa att satsningen får synergieffekter kommer de projektledare som beviljats medel att ansvara för att, under de år de får anslag från RJ, ordna gemensamma träffar med andra projekt som finansieras i utlysningen. Som ett förberedande steg inför utlysningen ledigförklarades planeringsanslag vilka har haft betydelse inte bara för goda och välformulerade ansökningar utan också för att stimulera möjligheterna att samarbeta och nätverka inom forskningsfältet förmodernitet.

ABM postdokprogram

2007 startade RJ tillsammans med Vitterhetsakademien en satsning på nya karriärvägar för nydisputerade forskare inom humaniora genom inrättandet av postdoktorala tjänster vid arkiv, bibliotek och museer (ABM). Under 2012 har en utvärdering av programmet och dess 19 forskare utförts. Utvärderingen syftade till att undersöka hur väl ABM-tjänsterna uppnått målet att knyta disputerade forskare till arkiv, bibliotek och museer för att stimulera till kvalificerad forskning, stärka sektorns forskarkompetens samt skola in forskare i myndighetsarbetet. Utvärderarna Jussi Nuorteva, Finlands riksarkivarie, och Staffan Wahlén, f.d. utredare vid Högskoleverket, gick igenom bakgrundsmaterial, träffade forskarna och representanter för myndigheterna och följde sedan upp genom enkätfrågor. Rapporten visar att ABM-programmet inneburit en rejäl ambitionshöjning för flertalet berörda institutioner. Utvärderingens resultat är positivt men ger även intressanta rekommendationer för RJ:s fort-

sätta arbete med att öka kunskapsutbytena mellan universiteten och samhället utanför.

Flexit

Under 2009 introducerade RJ en helt ny postdoktoral satsning, Flexit, som syftar till att bygga broar mellan humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning och näringslivet. Fem postdokbefattningar vid fem företag utlystes, varav tre ledde till anställningar. Under 2010 anställde ytterligare fyra företag s.k. in-house-forskare. Programmet utökades 2012 med nya Flexitforskare vid Bonnierförlagen, Forsman & Bodenfors och förlagssammanslutningen De Oberoende.

Under våren 2012 ordnade forskarna två seminarier, ett på Ergonomidesign i Bromma och ett vid Uppsala universitet. Den 16 oktober 2012 organiserade Flexitforskarna Martin Berg och Alexandra Borg utifrån sina erfarenheter från programmet en större konferens om samverkan. Konferensen var välbesökt och avslutades med ett panelsamtal om fördelar och problem med att samverka. Genom forskarnas närvaro på företagen samt genom seminarier och konferenser räknar RJ med att underlätta kunskapsöverföringen mellan högskolor/universitet och näringslivet.

Forskning på temat Hur bör högre utbildning och forskning i Sverige organiseras 2030?

Som nämnts ovan har arbetet inom områdesgruppen för mål och resultat i offentlig verksamhet resulterat i ett förslag till RJ:s styrelse om ett forskningsprogram på temat Hur bör högre utbildning och forskning i Sverige organiseras 2030? Det finns ett tydligt behov av forskning om högre utbildning och forskning. Villkoren för samhällets samlade forskning måste behandlas, dvs. forskning inom företag, institut samt universitet och högskolor. Den forskning som finns är alltför fragmenterad och ger inte den kunskapsbas som är nödvändig för diskussion och beslut om den framtida utvecklingen. En rad studier och diskussioner har pekat på behov av en mer samlad, men också mer nydanande forskning och en återväxt inom fältet.

RJ:s styrelse har avsatt 30 miljoner kronor som delfinansiering av ett forskningsprogram och inlett diskussioner med de statliga forskningsråden om ett samarbete. Som utgångspunkt föreslås ett program med en tidsram på 6–10 år med en ledningsgrupp om 3–4 forskare, ett antal delprojekt omfattande 2–5 år, en forskarskola samt mastersprogram, vilket möjliggör dels att forskningsresultaten kommer utbildningen till nytta, dels en återväxt av välutbildade utvärderare och liknande yrkesgrupper. Till programmet föreslås en internationell referensgrupp med forskare samt en svensk referensgrupp med praktiker vara knutna.

Starka argument talar för en samlad nationell satsning där forskare från olika discipliner och olika lärosäten deltar. På så sätt kan programmet samla och vidareutveckla forskningsresultat från hela det humanistiska och samhällsvetenskapliga fältet. Vidare kan kompetens sammanföras som möjliggör

egenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.

jämförelser exempelvis över tid, mellan länder och mellan forskningsutförare i olika dimensioner. Centrala aspekter i en sådan systematisk jämförelse är den högre utbildningens och forskningens mål och uppgift, dess praktiska utformning på olika nivåer, organisering, centrala aktörer och deras makt och inflytande, finansiering och resultat, styrning samt ansvarsutkrävande.

Ett forskningsprogram som det här föreslagna kan ge ett fastare kunskapsunderlag till dagens och morgondagens forsknings- och utbildningspolitik, men kan också bidra med grundläggande och långsiktig kunskap om samhällens kunskapsregimer samt dessas framväxt, organisering och betydelse.

Forskning inom kulturpolitik och kulturarv

Tema Q i Linköping firade 10-årsjubileum med ett symposium den 19–20 januari 2012. RJ, som tog aktiv del i temats tillkomst, deltog. RJ finansierade från 2006 SweCult – ett kulturpolitiskt observatorium – vid Linköpings universitet och Tema Q. Behoven av analys, statistik och tillämpad forskning inom det kulturpolitiska området förefaller numera ha fått en varaktig lösning i och med inrättandet av Myndigheten för kulturanalys.

Med anledning av att tio år hade passerat sedan tillkomsten av Nordiska museets forskarskola arrangerade RJ och museet den 9–10 februari en konferens på temat Forskare i museet, som kretsade kring frågor om kompetensbehov och karriärvägar inom museer och kulturmiljövård. Som redan nämnts ökar behoven av att uppmärksamma frågor kring datalagring och digitaliseringens påverkan på forskningen. Det är nödvändigt att involvera både universitetsforskarna och representanter för kulturarvsinstitutionerna. De senare har ofta mycket begränsade ekonomiska medel för forskning. Luleå Tekniska Universitet inbjöd tillsammans med RJ i början av april till ett symposium om bevarande och tillgängliggörande av forskningsdata genom open access. Kulturdepartementet arrangerade den 29 maj seminariet Forsknings-samverkan mellan akademi och kulturinstitutioner – utmaningar och möjligheter, som väckte förhoppningar inför framtiden. Samma departement har numera på sin webbplats nya sidor om Forskning inom kulturområdet.

Konstnärlig forskning

The Routledge Companion to Research in the Arts, som publicerades 2010 efter ett initiativ från RJ, har under 2012 även utgivits i pocketformat och som e-bok. Försäljningen rapporteras ha varit god. Det är därmed befogat att konstatera att RJ:s anslag har gett mycket god återbäring och att den internationella konstnärliga forskningen och forskarutbildningen har fått en intellektuell vitamininjektion och en gemensam referenspunkt.

Övriga bidrag till forskning och kulturliv

Erfarenhetsmässigt har det varit svårt att på ett naturligt sätt inrymma vissa angelägna ändamål under övriga budgetposter. Under året har Sverker Sörlin och Anders Ekström publicerat boken *Alltings mått: humanistisk kunskap i*

framtidens samhälle, ett utflöde från ett tidigare RJ-anslag. De hävdar att humanistisk kunskap redan spelar en betydligt större roll än vad som uppmärksammas, men att detta oftast förblir oartikulerat inom en rad näringar och sektorer i samhället. Assar Lindbecks uppmärksammade bok *Ekonomi är att välja* är likaledes resultat av ett tidigare bidrag. Andra anslag avsåg Raoul Wallenberg-året, däribland en internationell konferens i månadsskiftet oktober/november, *The transformation of memory*. Det anslogs även medel till en utvärdering under 2013 av litteraturvetenskaplig forskning tillsammans med VR. Seminariet När Sveriges styrdes från Moldavien, liksom De svenska historiedagarna 2012 samt Bengt Johanssons *Shanghai. Svenskar liv & öden 1847–2012* och Hans Landbergs *På väg... Dag Hammarskjöld som svensk ämbetsman* erhöll också bidrag. Efter omförhandling av kontraktet beslöt RJ:s styrelse att ge bidrag till *Forskning & Framsteg* för perioden 2012–2014. RJ bekostade även ett specialnummer av tidskriften på tema Norden som utgavs i anslutning till Bok- och Biblioteksmässan. Flertalet förfrågningar om finansiering måste dock avböjas eftersom ändamålet faller utanför RJ:s stadgar. En rad i och för sig intressanta kulturprojekt faller på denna grund.

Nordiskt forskningssamarbete

RJ deltar regelbundet i aktiviteterna på Voksenåsen och Hanaholmen, som bl.a. handlat om forskningspolitik och forskningens samverkan med det omgivande samhället. Den bilaterala webbportalen Addeto – Kunskap och forskning om Sverige och Finland lanserades i samband med bokmässan i Göteborg i september 2012. Portalen tillhandahåller ett unikt material av digitaliserade böcker, forskningsrapporter och artiklar om ländernas historia och samhällsutveckling. Fortsatta ansträngningar görs för att stärka det finansiella stödet från finländskt håll.

Kontakterna med Svenska litteratursällskapet i Finland stärktes ytterligare genom SLS:s besök på RJ i december. Frågor om forskningsfinansiering, forskningskommunikation, finansförvaltning och utbyte av personal mellan kanslierna blir föremål för fortsatta diskussioner under 2013.

Forskningsprogrammet Nordiska rum, som påbörjades 2007, avslutades med en konferens i Kuressaare på Ösel i augusti. Programmets samlade vetenskapliga produktion uppgår till över 450 publikationer. Genom bokserien *The Nordic Experience* (Ashgate Publishing) i fem delar, som började ges ut i december 2012, hoppas programmet nå ut brett med ny kunskap om Norden. Programmet kommer att utvärderas under 2013.

Internationellt samarbete

RJ:s möjligheter att snabbt och kraftfullt stödja internationellt samarbete inom forskning och högre utbildning har stor betydelse för humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning. RJ gjorde betydande insatser vid tillkomsten av Europeiska forskningsrådet (EFR). Ansträngningarna för att flytta fram 5-

egenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.

årsfirande EFR:s positioner fortsätter, t.ex. i anslutning till debatterna om EU:s budget.

Den 1 juni arrangerade Örebro universitet och RJ ett seminarium – International Seminar on Higher Education, Research and Innovation. Temat The Future of Higher Education: Tensions-Dilemmas-Contradictions belystes ingående av deltagare från USA, Europa, Norden och Sverige. Ett annat exempel på RJ:s engagemang är Euroscience Open Forum (ESOF), som genomfördes i Dublin, och där RJ och några andra stiftelser varit finansörer sedan starten 2004.

RJ deltar aktivt sedan starten 2007 i European Foundation Centres (EFC) Forum for Philanthropy and Research Funding. Forumet fungerar som en plattform för erfarenhetsutbyte mellan forskningsfinansierare och forskningsutförare. I gruppen ingår även representanter för EU-kommissionens generaldirektorat för forskning och innovation och European University Association (EUA). Forumet anordnar en större årlig konferens: EFC Research Forum Stakeholders' Conference genomfördes den 9–10 februari 2012 i Barcelona. Årets tema var Research and social innovation. Arbetet följer en strategi för perioden 2012–2014 med det övergripande målet att effektivisera stiftelsers forskningsfinansiering genom transnationellt samarbete och informationsutbyte. Mer precist vill forumet skapa möjligheter för kunskapsöverföring mellan stiftelseanställda och forskningsinstitutioner samt tydligare betona det bidrag som kommer forskningen till del från Europas stiftelser. Det har blivit allt viktigare att hos politiker och andra beslutsfattare höja medvetenheten om denna sektors insatser.

Inom ramen för områdesgruppen med inriktning på mål och resultat i offentlig verksamhet har RJ fortsatt att följa OECD:s arbete med Ahelo-projektet (Assessment of Higher Education Learning Outcomes). Dess syfte är att möjliggöra jämförelser mellan resultaten av högre utbildning i olika länder. I Sverige har RJ delfinansierat de studier av rankning som utförs av organisationen U-rank i Örebro.

Behovet av ett vidgat perspektiv på vad humanistiska kunskaper är och kan vara i ett större samhällssammanhang blev mycket tydligt i samband med debatten om EU:s ramprogram för forskning och innovation Horisont 2020. En grupp forskare under ledning av professor Poul Holm vid Trinity College i Dublin avser att i en World Humanities Report belysa aktuella trender inom humaniora och globala utmaningar för forskningen. RJ är tillsammans med VR en av finansierare. RJ har introducerat initiativtagarna för andra internationellt verksamma stiftelser.

Svenska Eustory, grundat av Historieläramnas Förening och under fem år finansierat av RJ, är en del av ett internationellt nätverk bestående av icke-statliga organisationer som genomför historietävlingar för ungdomar i Europa. Temat för tävlingen 2011–2012 var Livet i förändring! 1900-talets små och stora händelser i ett lokalthistoriskt perspektiv (se *Aktuellt om historia* 2012:1–2, där även resultatet av tävlingen på temat Uppror och revolt redovisas).

RJ:s internationella insatser i övrigt kan delas in i fyra grupper: samarbetsorganisationer och nätverk för stiftelser, stöd till forskningsinstitut i utlandet, projekt inom säkerhet, utveckling, kultur och värderingar samt gästprofessorer, postdoktorstjänster och andra liknande anställningar.

Samarbetsorganisationer och nätverk för stiftelser

Temat för EFC:s 23:e Annual General Assembly (AGA) and Conference den 6–8 juni i Belfast var Peace through social justice. A role for foundations? Frågan om förtroendet för stiftelsesektorn och förslaget till en europeisk stiftelsestadga behandlades under Autumn Assembly, som ägde rum i Bryssel den 12 november. Ett bidrag till kostnader för utrustningen i det Foundation House som kommer att invigas hösten 2013 har beviljats. Under 2013 kommer RJ och organisationen Stiftelser i Samverkan (SiS) att engagera sig ytterligare i den svenska diskussionen om förslaget till europeisk stiftelsestadga; avsikten med stadgan är att främja transnationellt stiftelsearbete. EFC svarar för stiftelsesektorns ”capacity building” genom utbildningsprogrammet European Learning Lab som ger professionell utveckling för och stärkta kontakter mellan stiftelsernas handläggare. En av RJ:s forskningssekreterare har deltagit i programdelen Tiepolo genom ett veckolångt besök vid Fondazione Cariplo i Milano. RJ har haft ett längre besök av en medarbetare från VolkswagenStiftung och ett kortare från Foundation for Polish Science. Den 13–14 september var RJ värd för ett 30-tal finansdirektörer inom europeiska stiftelser och deras organisation EFFIO.

Som medlem av Europeiska vetenskapsstiftelsen (ESF) medverkar RJ bl.a. i Forum on Science in Society Relationships vilken under året lämnade den uppmärksammade slutrapporten *Science in Society: a Challenging Frontier for Science Policy*. Verksamheten inom ESF präglas annars allt tydligare av att organisationen planeras vara avvecklad 2015.

RJ bidrar också till European Cultural Foundations (ECF) arbete och fortsätter att stödja Academia Europaea (AE) utåtriktade informationsverksamhet med ett årligt bidrag, vilket bl.a. resulterat i utbyggnad av webbplatsen och ett nyhetsblad som håller hög kvalitet. Under året har RJ:s styrelse även beslutat att finansiera ett symposieprogram/summer school för yngre forskare inom humaniora i AE:s regi.

Årets RJ-finansierade stipendium (det sista i vårt åtagande) för unga europeiska forskare inom det kulturpolitiska området, det s.k. Cultural Policy Research Award (CPRA) som utdelas tillsammans med ECF, tilldelades Christiaan de Beukelaer, som studerar vid University of Leeds i Storbritannien.

Stöd till forskningsinstitut i utlandet

RJ har ett långvarigt och väl utvecklat samarbete med Wissenschaftskolleg zu Berlin. Finansieringen av Indian-European Advanced Research Network (IEARN) pågår. Nästan två decenniers engagemang i Collegium Budapest, som under 2011 överfördes till Central European University, har avslutats.

Vid Stellenbosch Institute for Advanced Study (STIAS) finansieras under ytterligare ett år fokusgrupper samt två fellowships/forskarbefattningar. RJ:s styrelse anslog under 2012 därutöver medel till arbetet med att under fem år utveckla STIAS till ett panafrikanskt institut för avancerade studier. RJ:s insatser ska samordnas med Wallenbergsstiftelsernas. Diskussioner fortsätter via SCAS om hur forskningssamarbetet med Kina kan förstärkas. Detta är viktigt med tanke dels på att den nationella Kinastrategi som Vinnova på regeringens uppdrag presenterade under 2011 knappt nämner humaniora och samhällsvetenskap, dels på det kinesiska intresse som finns.

RJ finansierar även tidsbegränsade forskarbefattningar vid de svenska Medelhavsinstitutet, två i Istanbul och en i Aten. I samband med 50-årsjubileet för Svenska Forskningsinstitutet i Istanbul överlämnades en minnesgåva till RJ.

Projekt inom säkerhet, utveckling, kultur och värderingar

Utrikesdepartementet (UD) och RJ har sedan 2007 tillsammans med German Marshall Fund (GMF) arrangerat Stockholm China Forum (SCF) två gånger per år. Avsikten har varit att fördjupa dialogen kring olika aspekter på relationen mellan Kina och västvärlden. Programmet har blivit en succé. RJ:s åtagande upphör under 2012.

RJ medverkar sedan mer än ett decennium i finansieringen av den svenska delen av World Value Survey (WVS), som numera har sin vetenskapliga förankring vid statsvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet. RJ har även medverkat till att ordna finansieringen för vissa regionala studier. Centrum för Europaforskning vid Göteborgs universitet (CERGU) har erhållit anslag i fem år som delfinansiering av sitt internationella postdokprogram.

Gästprofessorer, postdoktjänster och andra liknande anställningar

RJ finansierar gästprofessuren i Dag Hammarskjölds namn vid Nordeuropa-Institut, Humboldt-Universität zu Berlin. Den nuvarande innehavaren är Aris Fioretos. RJ:s finansiering av det nordiska postdokprogrammet Scancor vid Stanford University har nu upphört. RJ bekostar gästforskarutbytet mellan SCAS och utländska institut för avancerade studier, däribland Helsinki Collegium for Advanced Studies och Max-Weber-Kolleg i Erfurt. Det finska intresset för forskningsvistelserna vid SCAS ökar och det s.k. Erik Allardt-programmet får många högt kvalificerade sökande.

Avtalet med Fondation Maison des sciences de l'homme i Paris om samarbete och forskarutbyte fortsätter inom ramen för det fyraåriga avtalet och det vetenskapliga programmet Philosophy and Economics. SCAS svarar för den svenska vetenskapliga medverkan. Syftet är att låta analyser som utgår dels från moralfilosofi och politisk filosofi, dels ekonomisk teori, belysa frågor om politisk och ekonomisk rättvisa. Under året har åtta workshops och konferenser anordnats.

Under 2012 har RJ och SCAS skrivit avtal med ytterligare ett antal mycket framstående forskningsmiljöer: National Humanities Center i Raleigh, North

Carolina, Center för Advanced Study in the Behavioral Sciences at Stanford, Radcliffe Institute vid Harvard och Centre for Research in the Arts, Social Sciences and Humanities (CRASSH) i Cambridge. Därmed finns avtal med instituten för avancerade studier vid tre universitet som brukar rankas bland de fyra främsta i världen! Den omedelbara avsikten är att underlätta för Pro Futura-forskarna att vara verksamma vid dessa inrättningar genom att de kan antas som fellows utan att först genomgå den formella ansökningsprocessen. Detta är en viktig framgång för Pro Futura-programmet, och det ter sig naturligt att RJ bidrar till att täcka individernas kostnader för forskningsvistelserna. Sådana utfästelser har RJ gjort tidigare för svenskar som knutits till instituten för avancerade studier i Stanford och Princeton. RJ och SCAS för en dialog med Institute for Advanced Study i Princeton om formerna för antagning av Pro Futura-forskare som fellows.

RJ har sedan 1989 ett avtal med Humboldt-Stiftung i Bonn om gästforskarutbyte. RJ finansierar tyska gästforskare i Sverige och Humboldt-Stiftung svenska forskare i Tyskland. För 2012 utsågs professor Helma Lutz (Linköpings universitet).

RJ:s internationella engagemang prövas fortlöpande, och alla insatser eller avtal är tidsbegränsade. ESF har varit viktigt för att åstadkomma forsknings-samarbeten och utveckla en europeisk forskningspolitik. Liksom övriga svenska medlemmar kommer RJ att lämna organisationen i samband med att dess roll övertas av Science Europe.

Samarbete med riksdagen

Sedan gammalt är en av RJ:s uppgifter att uppmuntra till och finansiera forskning om riksdagen. En särskild budgetpost finns för att finansiera utveckling av samarbetet med riksdagen. I syfte att informera om forskningsresultat och initiera ny forskning finansierar RJ fortlöpande seminarier i riksdagens lokaler, däribland den 15 februari med professor Leif Lewin om konsten att regera i minoritet. Angående riksdagsforskningen, se ovan. Med anledning av att den internationella utgivningen av Linnélärjungarnas reseberättelser – The Linnaeus Apostles Global Science & Adventure – nu fullbordats arrangerades ett idéseminarium (Linnés apostlars återkomst) den 22 november.

Rönnergiska donationerna

De båda donationer som RJ under 1990-talet erhöll från hemmansägaren Erik Rönnerberg, Fagerdal, Hammerdal, ingår nu i RJ:s förmögenhetsmassa och förvaltas tillsammans med övriga tillgångar. RJ utdelar avkastningen vart tredje år i form av treåriga forskarstipendier till yngre forskare vid Karolinska Institutet (KI) i Stockholm. Under perioden 2012–2014 får fil.dr *Anna Sandebring* och fil.dr *Lena Rosenberg* stipendier för forskning om åldersrelate-

rade sjukdomar samt med dr *Gunnar Bergman* för forskning om sjukdomar under de tidiga barnåren.

Nils-Eric Svenssons fond

Nils-Eric Svenssons fond instiftades 1993 och upphör vid utgången av 2015. Ändamålet är att genom resestipendier främja forskarutbytet inom Europa, dels genom möjlighet för två yngre disputerade svenska forskare att under kortare tid vistas i en framstående europeisk forskningsmiljö, dels genom att ge en yngre europeisk forskare möjlighet att vara verksam vid en svensk forskningsinstitution. Den senare stipendiaten utses efter förslag från fristående europeiska forskningsstiftelser med anknytning till den s.k. Haagklubben. Stipendiebeloppet är 100 000 kronor. Under 2012 utsågs följande mottagare av stipendiet (lärosäte som ska besökas inom parentes): fil.dr *Jimmy Engren* (Universität Wien), fil.dr *Gina Gustavsson* (Nuffield College, Oxford) och fil.dr *Jakob Svensson* (Donau-Universität Krems).

Bidrag till lokalkostnader och indirekta kostnader

Frågan om s.k. overheadkostnader för forskning har behandlats ingående i tidigare årgångar av RJ:s årsberättelser. Lärosätenas arbete med att genomföra Sveriges universitets- och hogskoleforbunds (SUHF) modell för full kostnadsredovisning i externfinansierad forskning pagar sedan några ar, men implementeringen har kommit olika långt vid lärosätena. RJ införde 2009 en ny hantering av bidragen till lärosätenas direkta lokalkostnader och indirekta kostnader (tidigare: OH-kostnader). Nyordningen innebär att lärosätena erhåller ett bidrag i form av ett krontallstillsagg, inte som tidigare ett procentpåslag beräknat på lönekostnaderna. Storleken på bidraget är kopplad till arbetstidsvolymen i projektet, dvs. hur många forskare som finansieras. Bidragens storlek ligger enligt de studier som RJ och ett antal andra stiftelser lat göra under 2010–2011, som redovisas i rapporten *Samordning av forskningsstiftelsers agerande vad gäller indirekta kostnader vid externfinansierade forskningsbidrag till svenska universitet och högskolor*, närmare de verkliga kostnaderna på institutionerna än vad de äldre formerna av påslag gjorde.

Grundprinciperna i den nya modellen är att 1) frångå procentuella schabloniseringar av de s.k. indirekta kostnaderna. Bidragen till indirekta kostnader bör i stället baseras på faktiska kostnader och beräknas som ett krontalsbelopp. Bidragmottagarna och statsmakterna måste 2) göra skillnad på vilken typ av finansiering som ger ett bidrag; för statliga myndigheter gäller andra regler än för stiftelser. Vidare är det 3) orimligt att behandla alla externa bidrag på samma sätt; ersättningen beror på vilken typ av forskningsstöd (stödform) som den externa finansieraren beviljar medel till.

RJ:s anslag används därmed i större utsträckning än tidigare till att finansiera forskningstid. RJ:s styrelse har också beslutat att upphöra med att betala

ut hela det beviljade anslaget vid ett enda tillfälle året efter att det beviljades. I stället kommer det att utbetalas efter rekvisition i takt med att forskarna använder sina anslag. Därmed ligger de beviljade bidragen kvar i RJ:s förvaltning under längre tid och bidrar till RJ:s avkastning. RJ kan vanligtvis nå högre avkastning än lärosätena. Genom de nämnda åtgärderna har RJ:s resursutnyttjande effektiviserats betydligt.

Forskningskommunikation: webbplats, årsbok m.m.

Riksbankens Jubileumsfond har under 2012 på en rad olika sätt fortsatt att verka för en stärkt forskningskommunikation. Bland annat har kansliet utökats med en kommunikatör, Hanna Köllerström. Webbplatsen, som uppdaterades i slutet av 2011, har blivit mer lättnavigerad. Där presenteras pågående forskning och avslutade projekt, det debatteras och ges exempel på RJ:s stöd till bokutgivning och informeras om seminarier och konferenser samt om RJ:s verksamhet i övrigt. Arbetet pågår dessutom med att bygga ut den engelska delen av webbplatsen för att ytterligare stärka RJ:s internationella profil. Till RJ:s externa kommunikation hör även ett nytt pressrum och en Facebooksida. Med dessa insatser ska RJ och hum/samforskningen bli än mer tydliga i framtiden.

För sjätte året i rad arrangerade RJ tillsammans med ett antal andra forskningsfinansiärer SAMspråk under politikerveckan i Visby. Därtill anordnades samma vecka under ledning av Ulrika Knutson och i samarbete med Sulf ett lunchseminarium med titeln Vem satsar på forskarkarriären?

För att sprida forskningens resultat i en vidare krets har RJ återigen varit en av huvudarrangörerna på Bok- och Biblioteksmässans Forskartorg. Förutom en rad korta kvartar på Forskartorget (varav många filmades) anordnades ett större seminarium med utgångspunkt i RJ:s årsbok (som också filmades för SVT).

Att sprida resultaten av den forskning som RJ stöder är viktigt, på lång sikt inte minst för att öka värderingen av humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning, på kort sikt för att återrapportera. Därför har RJ tillsammans med FAS och VR under året också stött filmprojektet Forska för livet, som leds av Folke Rydén. Därtill fortsätter RJ:s satsningar på populärvetenskap som *Forskning & Framsteg* och stöd till Vetenskap & Allmänhet, samt bidrag till satsningen Kom igen!, en digital plattform om psykisk ohälsa för ungdomar, där forskning presenteras. I detta sammanhang kan också stödet till recensionsskriften *Respons* nämnas, eftersom den också bidrar till att resultaten från svensk humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning diskuteras och sprids.

Årets årsbok *Tungan på vågen. Vågmästare och balanspartier* handlade om vågmästarpartier och anknöt därmed till RJ:s satsning på riksdagsforskning. Redaktionen bestod av Björn Fjæstad, Tove Marling Kallrén och Jenny Björkman. Ett stort antal forskare med skilda ämnesbakgrunder medverkade i

egenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.

boken, som också uppmärksammades under ett seminarium i riksdagen, då Lena Wängnerud presenterade sin forskning (se ovan s. 25).

För att stärka den svenska forskningskommunikationen i sin helhet har RJ dessutom deltagit i utvecklingen av forskning.se, vars nya organisation under året har satt sig. Detta är ett samarbete med en rad forskningsfinansiärer. Under forskning.se som paraply ska i framtiden en rad olika funktioner samlas: Expertsvar, Sweden ScienceNet (som kommer byta namn till SweCRIS) m.m.

Riksbankens Jubileumsfonds 50-årsjubileum

Under året har arbetet med RJ:s kommande 50-årsjubileum inletts. Inför 2014/15 planeras två seminarier: ett med anledning av att 50 år har gått sedan riksdagsbeslutet den 2 december 1964 och ett i maj 2015, 50 år efter det första styrelsesammanträdet.

Uppföljning och utvärdering

För RJ är det viktigt dels att kunna redovisa kvaliteten i och effekterna av forskningsstödet för RJ:s styrelse, beredningsgruppernas ledamöter, RJ:s medarbetare samt för andra intressenter och allmänheten, dels att kunna utveckla arbetsprocesser och stödformer. När det gäller uppföljning och utvärdering samarbetar RJ med andra aktörer både nationellt och internationellt. Tyngdpunkten ligger inte på slutredovisningen av anslaget, utan vid uppföljningar under verksamhetstidens gång. Det finns flera anledningar till detta. För projektledaren ger det möjlighet att ta till vara synpunkter från beredningsgruppens ledamöter under projektets gång. För beredningsgrupperna och RJ:s kansli innebär uppföljningen en viktig återkoppling av arbetet.

Ett antal projekt och infrastrukturprojekt följs således upp varje år av RJ:s beredningsgrupper. Uppföljningen sker när det finns finansiering kvar för cirka ett år. Uppföljningen är skriftlig, men i några utvalda projekt får respektive beredningsgrupp träffa projektledaren för att diskutera projektet under ett s.k. projektbesök. Under 2012 har 36 projekt och sju infrastrukturprojekt följts upp. Fjorton av projekten och två av infrastrukturprojekten har dessutom följts upp genom ett möte med respektive beredningsgrupp, liksom ett antal pågående eller nyligen avslutade projekt på Kungl. biblioteket (KB). RJ:s satsning på postdokstöd till forskare inom ämnesområdet Levande språk har följts upp på motsvarande sätt. Här var tio projekt aktuella för uppföljning varav tre även träffade beredningsgruppen. Samtliga uppföljningar har resulterat i fortsatt stöd.

För programmen sker uppföljningar vid tre tillfällen: efter två år, när halva programtiden gått samt, för de program som pågår längre än sex år, efter ytterligare två år. Två program har i år lägesrapporterats efter två års verksamhetstid: The East Asian Peace Since 1979: How Deep? How Can It Be

Explained? (Stein Tønnesson) och Dementia: agency, personhood and everyday life (Lars-Christer Hydén). Tre program har halvtidsutvärderats: Political Socialization and Human Agency: The Development of Civic Engagement from Adolescence to Young Adulthood (Erik Amnå); Det tidiga klosterväsendet och det antika bildningsidealet (Samuel Rubenson) och Centrum för kognitiv semiotik (Göran Sonesson). För ett program, Kunskapsintegration och innovation i en internationaliserande ekonomi (Christian Berggren), har en lägesrapportering gjorts efter sex år. Bedömningen är att samtliga program fortskrider på ett tillfredsställande sätt.

RJ genomför även andra typer av uppföljningar och utvärderingar. Ett exempel är en uppföljning av 40 projekt avseende hur RJ:s krav på open access-publicering fungerar. Några generella slutsatser kan dras av uppföljningen: Forskarna har god kunskap om open access och hur man publicerar i open access, och forskarna utnyttjar sitt lärosätesbibliotek angående publiceringsplaner. Endast enstaka forskare påtalar att det kan finnas en motsättning mellan att publicera i högrankade tidskrifter och att publicera open access. Under året har en utvärdering av RJ:s stödform projekt publicerats liksom en utvärdering av den postdoksatsning inom ABM-området (Arkiv, bibliotek och museer) som RJ och Kungl. Vitterhetsakademien gemensamt har genomfört. Förberedelser har gjorts inför en utvärdering av RJ:s områdesgrupper, dvs. den arbetsform RJ har valt för att stimulera och initiera ny forskning, liksom inför en utvärdering av ämnet litteraturvetenskap i samarbete med Vetenskapsrådet.

RJ har också valt att låta det norska Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) göra en systematisk studie av projekt som stödform med syftet att få kunskap om hur denna stödform fungerar och, om möjligt, vilka effekter den har på forskningens utveckling och på enskilda forskares karriärer. Trots att projektanslag är den vanligaste stödformen bland svenska forskningsfinansiärer så har den aldrig följts upp, utvärderats eller särskilt studerats. Underlag för studien var framför allt en enkät riktad till sökande hos RJ under åren 2005–2010. Rapporten lyfter fram intressanta iakttagelser och slutsatser om hur stödformen fungerar, men för att få svar på frågor om vilka effekter stödformen har på forskningens utveckling och på enskilda forskares karriärer krävs fördjupade studier, t.ex. intervjuer och longitudinella studier. Rapportförfattarna finner inte något som talar för några större förändringar i utformningen av RJ:s projektstöd, däremot lyfter de fram ett antal punkter som viktiga för RJ att beakta. Mot bakgrund av rapportens resultat kommer RJ bl.a. att göra beredningsprocesserna mer tydliga på webbplatsen; en analys av könsfördelningen, inte bara på projektledarnivå utan även på deltagarnivå, är aktuell och fördelningen av ämnen mellan beredningsgrupperna kommer att ses över. Rapporten ger också underlag för en mer strategisk diskussion av hur stödformen projekt skulle kunna utformas, vilka sätt som är de bästa för att stödja forskning och forskares karriärer samt RJ:s roll i relation till andra forskningsfinansiärer.

Förvaltningsberättelse

Ändamål

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond (RJ) grundades genom ett beslut i riksdagen 1964 och genom en donation från Sveriges riksbank. Avsikten var att uppmärksamma bankens 300-årsjubileum 1968 och samtidigt främja ”ett angeläget nationellt ändamål”. Riksdagen fastställde RJ:s stadgar den 2 december 1964. Stadgarna reviderades från den 1 januari 1988. Därmed blev RJ en självständig finansiell aktör och ansvaret för förvaltningen av tillgångarna övergick från Riksbanken till RJ:s styrelse. I samband med att de s.k. löntagarfonderna utskiftades, beslöt riksdagen under 1993 att tillföra RJ en ny donation, Kulturvetenskapliga donationen. Härutöver har RJ fått ytterligare donationer. Riksdagen fastställde de nu gällande stadgarna den 30 maj 2006. Bakgrunden till förändringen var att finansmarknaderna i Sverige och internationellt genomgått stora förändringar. Numera har RJ möjlighet att investera i samtliga finansiella instrument och strukturer som förekommer på marknaden.

RJ är en fristående stiftelse. Styrelsen beslutar självständigt om verksamheten inom ramen för stadgarna, vilka preciserar (§ 2) följande ändamål för RJ:

Stiftelsen har till ändamål att främja och understödja vetenskaplig forskning med anknytning till Sverige. Därvid skall gälla
att verksamheten skall ges en betydande flexibilitet och att i princip inte något forskningsområde skall vara uteslutet från möjligheten att erhålla bidrag från stiftelsen, men
att företräde skall ges åt forskningsområden, vilkas medelsbehov inte är så väl tillgodosedda på annat sätt,
att stiftelsens medel speciellt skall användas för att stödja stora och långsiktiga forskningsprojekt,
att nya forskningsuppgifter, som kräver snabba och kraftiga insatser, därvid särskilt uppmärksammas,
att stiftelsen skall verka för att främja kontakter med internationell forskning, samt
att stiftelsens medel inte skall tas i anspråk för inrättande av permanenta tjänster. Om så befinner lämpligt, skall dock till stiftelsens verksamhet kunna knytas forskare för så lång tid att stödet från stiftelsen får karaktären av livstidsstipendium.

Ledning

Styrelsens ledamöter utses av riksdagen för en fyraårsperiod. Valen sker vartannat år då beslut om halva antalet ledamöter fattas. Styrelsen har sammanträtt fyra gånger under 2012. Den beslutar om budget, anslag till forskning, riktlinjer för den finansiella verksamheten och delegationsregler. Styrelsen konkretiserar de ovan i stadgarna angivna ändamålen i den fleråriga utformningen av forskningsstödet och i det årliga budgetbeslutet.

Styrelsens arbetsutskott, som t.o.m. 2012 har bestått av styrelsens ordförande och vice ordförande samt finanskommitténs ordförande, har sammanträtt sju gånger under året. Till arbetsutskottet har styrelsen bl.a. delegerat besluten om anslag till forskningsinitiering och produktionsstöd för böcker.

RJ:s finanskommitté, som på styrelsens delegation fattar beslut i finansiella frågor, har två ordinarie ledamöter och en adjungerad ledamot. Finanskommittén har sammanträtt vid fyra tillfällen. För finansförvaltningen hänvisas till särskilda avsnitt nedan.

Arbetsätt, budget

RJ stöder i första hand forskning inom humaniora, samhällsvetenskap, juridik och teologi. Verksamheten följer två linjer. Dels finansieras högkvalitativa ansökningar från forskarna själva inom ramen för de ordinarie stödformerna projekt, program, infrastrukturella projekt och forskningsinitiering, dels görs riktade insatser som syftar till att utveckla svensk forskning och stärka dess internationella ställning. I avvägningen sätter RJ den s.k. bottom-up-principen främst och låter forskarinitiativen utgöra större delen av utrymmet för ny forskning, vilket innebär ca 75–80 procent av den årliga budgeten.

Budgeten för 2012 omfattade totalt ca 416 mnkr, varav ca 379 mnkr avsåg nya forskningsanslag. Inför styrelsens beslut om budget görs ett finansiellt hållbarhetstest, ett s.k. stresstest. Under året har RJ sammanlagt beviljat anslag om 355 mnkr (se vidare i *Årsberättelsens* avdelning ”Den forskningsstödjande verksamheten”). Alla utgifter prövas noga, och enbart de ansökningar som uppfyller högt ställda kvalitetskrav beviljas medel. Att hela det budgeterade utrymmet för nya forskningsanslag inte togs i anspråk beror dels på att kostnaden för de tre nya programmen blev lägre än budget, dels på att ett till infrastrukturellt projekt beviljat anslag inte togs i anspråk, dels på att ytterligare åtgärder inom Riktade insatser inte var färdigberedda.

Ordinarie stödformer

Antalet ansökningar om nya projektanslag uppgick 2012 till 899 (2011: 810). Beredningsgrupperna valde ut 107 av dessa, vilka därefter inbjöds att inkomma med en fullständig ansökan. Av dessa kunde 36 (2011: 48) ansökningar beviljas anslag, vanligtvis för tre år. Antalet ansökningar till de stora programanslagen var 27 (2011: 22), varav 7 valdes ut för vidare behandling och 3 (2011: 2) slutligen finansierades. Av 39 (2011: 36) ansökningar om infrastrukturellt stöd fördes 21 vidare till fördjupad bedömning. Av dessa har 10 (2011: 8) beviljats medel. Beviljandekvoten för projektansökningarna ligger under 5 procent, vilket innebär att konkurrensen om projektanslag är hårdare hos RJ än hos andra jämförbara finansiärer. Styrelsen tillvaratar till buds stående medel för att behandla olika typer av ansökningar så rättvist som möjligt. När resultaten av kvalitetsbedömningarna föreligger, görs vid behov omfördelningar mellan budgetposterna.

Riktade insatser

En av RJ:s uppgifter är att förnya forskningen. RJ inrättar s.k. områdesgrupper inom forskningsfält som bedöms vara angelägna men svagt utvecklade eller otillräckligt uppmärksammade. Syftet är att initiera och stimulera till ny forskning. Tre grupper har varit verksamma under 2012, varav den med inriktning på ”medialisering” har genomfört sitt första verksamhetsår. RJ har genomfört ett flertal symposier och seminarier, ibland tillsammans med andra forskningsstödjande organ inom eller utom Sverige. Som exempel kan nämnas att områdesgruppen för ”mål och resultat i offentlig verksamhet” i samarbete med riksdagen arrangerade ett mycket uppskattat halvdagsseminarium om ansvar och ansvarsutkrävande. Vissa konferenser syftar mer eller mindre direkt till att undersöka förutsättningarna för nya initiativ från RJ. En workshop har mynnat ut i ett förslag till forskningsprogram på temat ”Hur bör högre utbildning och forskning i Sverige organiseras 2030?” Avsikten är att programmet ska behandla villkoren för samhällets samlade forskning, dvs. forskning inom företag, institut samt universitet och högskolor, och att expertkunskapen inom detta kunskapsområde ska förstärkas.

Bland de riktade forskningssatsningarna kan även nämnas utlysningen av medel för forskning om förmodernitet och spetsforskningsprogrammet Pro Futura. Pro Futura-forskarna visar mycket goda resultat och flera av dem har valts in i akademier och forskningsråd. Under 2012 har avtal skrivits med ett antal mycket framstående internationella forskningsmiljöer med innebörden att Pro Futura-forskarna ska kunna antas som gästforskare (fellows) utan att först genomgå den formella ansökningsprocessen, ett viktigt erkännande av programmets kvalitet. Arbetet med Flexitprogrammet går vidare. Målet är att öka förbindelserna mellan å ena sidan humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning, å andra sidan näringslivet. Den önskvärda utbyggnaden drabbas dock av att företagen i rådande ekonomiska klimat är mycket försiktiga med alla typer av nyanställningar.

Kvalitetsbedömningen

RJ vinnlägger sig om en hög kvalitet i granskningsprocessen och ett flexibelt beslutsfattande. Varje ansökan bedöms i förhållande till vetenskapliga kvalitetskriterier och internationell standard. I alla sammanhang ges ansökningar med internationell anknytning särskild prioritet. RJ:s beredningsorganisation är omfattande. Tillgången till kvalificerade ledamöter i beredningsgrupper och paneler är en förutsättning för beslutens kvalitet och legitimitet. Jävsfrågorna behandlas omsorgsfullt: styrelsens regler för hanteringen av jäv vid bedömning av forskningsansökningar är publicerade på RJ:s webbplats (www.rj.se). För att reducera jävsproblemen anlitas allt fler icke-svenska ledamöter i beredningsorganisationen. De ansökningar som i den första granskningen förs vidare genomgår extern sakkunnigbedömning, i många fall av utländska experter. Vid behov arrangeras s.k. hearingar med de sökande för att skaffa ett fullgott beslutsunderlag.

Anslagens utformning

Avsikten är att RJ:s anslag ska vara utformade på ett sådant sätt att de bästa forskarna söker och väljer dem. RJ inriktar sig på hela forskningsprocessen och ger bidrag till produktionsstöd till böcker, översättning och kostnader för publicering med s.k. open access. Goda resultat i finansförvaltningen har genom åren gjort det möjligt att utveckla en rad nya stödformer och riktade insatser, vilka vilar på grundlig och självständig analys. Särskilt intressanta och värdefulla har de åtgärder visat sig vara som är unika för RJ, t.ex. Pro Futura. Tack vare RJ:s former för bedömning och övriga åtgärder har kvaliteten och mångfalden i svensk forskning kunnat stärkas. RJ eftersträvar att tillvarata sin handlingsfrihet genom att arbeta probleminriktat och flexibelt. Genom att samfinansiera angelägen forskning med andra aktörer (exempelvis Vitterhetsakademien och VolkswagenStiftung) kan bidragen från RJ få hävstångseffekt, samtidigt som insatserna ges en bredare förankring i forsknings-systemet.

RJ är restriktiv med att bevilja schablonmässiga och ospecificerade bidrag till lokalkostnader och indirekta kostnader (tidigare kallad overhead), vilket innebär att utbetalningarna till sådana kostnader under senare år har reducerats betydligt. Storleken på RJ:s bidrag till de treåriga projektanslagen beror på hur mycket forskningstid som ska finansieras. För programmen beräknas bidragens storlek från fall till fall efter samma princip. Till infrastrukturella projekt, där RJ förutsätter ett omfattande engagemang från anslagsförvaltarna, beviljas inga bidrag till indirekta kostnader och lokalkostnader. Det har varit möjligt att nå samförstånd om bidragen med berörda lärosäten. RJ fortsätter arbetet med att undersöka möjligheterna till samordning rörande stiftelsernas hantering av kostnadskalkyler, ekonomisk rapportering samt projektens ekonomiska uppföljning, dels i en särskild arbetsgrupp, dels genom organisationen Stiftelser i Samverkan (SiS). RJ har under 2012 övergått till att betala ut anslagen efter rekvisition för en sexmånadersperiod och i takt med att forskarna förbrukar beviljade medel. Förändringen har mottagits väl från forskarna och har inte vållat några administrativa eller ekonomiska problem för RJ. Rekvisitionen av anslag i takt med förbrukningen motverkar att lärosätena ligger på stora beviljade men oförbrukade anslag som genererar ingen eller mycket låg avkastning. För RJ ger samtliga ovannämnda åtgärder betydande ekonomiska vinster.

Internationellt

RJ:s bidrag syftar till att förnya och förstärka den svenska forskningens internationella förbindelser och genomslag. RJ har en erkänd position i det internationella vetenskapssamfundet. RJ fortsätter att i skilda former driva på forskningspolitiken bl.a. inom ramen för Forum for Philanthropy and Research Funding och i arbetet på World Humanities Report. RJ är en aktiv meddaktör i European Foundation Centre (EFC), European Cultural Foundation (ECF) och European Science Foundation (ESF). Som exempel på forskningssamarbetet med andra europeiska stiftelser kan "Europe and Global Chal-

lenges” nämnas, där den andra ansökningsomgången slutfördes 2012 och fyra nya anslag beviljades. Förhoppningen är att denna satsning ska bidra till internationaliseringen av samhällsvetenskaplig och humanistisk forskning. RJ:s internationella samarbete prövas fortlöpande, och alla insatser eller avtal är tidsbegränsade.

Information

RJ fortsätter att bygga ut och förbättra kommunikationen med intresserad allmänhet, journalister och forskare. Under 2012 har en kommunikatör anställts. Innehållet på webbplatsen har ökat ytterligare med artiklar, nyhetsbevakning, blogg, debattforum, facebookside samt pressrum. Avsikten är att besökarna snabbt och enkelt ska kunna ta del av aktuell forskning, ansökningsrutiner samt finansiell information. Som ett led i den ökade internationaliseringen pågår ett arbete med att bygga ut den engelska delen av webbplatsen. Anvisningarna till de sökande har översatts till engelska. Webbplatsen är ett viktigt instrument för den utåtriktade informationen, liksom årsboken och nyhetsbrevet. För att stärka den svenska forskningskommunikationen i sin helhet har RJ dessutom deltagit i utvecklingen av forskning.se. RJ medverkar under politikerveckan i Almedalen, i Bok- och Biblioteksmässan samt vid åtskilliga konferenser. Årsboken *Tungan på vågen. Vågmästare och balanspartier* anknyter till RJ:s satsning på riksdagsforskning.

Måluppfyllelse och kvalitetssäkring

En jämförelse av de inledningsvis citerade stadgarna med redovisningen av genomförda verksamheter visar hur RJ utnyttjar möjligheterna att agera flexibelt och i syfte att stärka humaniora och samhällsvetenskap, hur stora och långsiktiga projekt stöds, hur nya forskningsuppgifter uppmärksammas samt hur kontakterna med internationell forskning främjas. Det bestående vetenskapliga värdet, relevansen, nyttan och effekterna av RJ:s forskningsstöd visar sig i flertalet fall först på sikt. Genom att säkerställa att de ansökningar som beviljas medel håller högsta vetenskapliga kvalitet läggs en grund. RJ har under senare år ökat ambitionerna i fråga om utvärdering och uppföljning av den forskning som beviljats medel. Det är viktigt att kunna ge besked om vad som har varit ett lyckat projekt och vad som eventuellt har varit mindre framgångsrikt. RJ:s styrelse behöver också inför sina beslut om budget ett allsidigt underlag som gör det möjligt att justera eller komplettera stödformer och arbetssätt. Efter avslutad projekttid ska forskarna till RJ sända in en ekonomisk redovisning samt en kort redogörelse för de vetenskapliga resultaten och de skrifter som projektet resulterat i. Fokus i RJ:s insatser ligger dock inte på slutredovisningarna utan på de insatser som genomförs under anslagsperioden. I kvalitetshöjande syfte gör respektive beredningsgrupp årligen uppföljningar och projektbesök. Under 2012 har 36 projekt och 7 infrastrukturella projekt granskats, varav 14 projekt och 2 infrastrukturella projekt även har besökts. Därutöver följdes de 10 projekten inom ”Levande språk” upp. Alla har fått klartecken att fortsätta. Med i samtliga fall positiva resultat har tre

program genomgått en formell halvtidsutvärdering under medverkan av externa sakkunniga, två program har lägesrapporterat efter de första två åren och ett efter sex år. Förutom dessa löpande åtgärder genomför RJ även samlade utvärderingar av sina insatser och då uteslutande med anlitan av extern expertis. Resultaten från två sådana utvärderingar under 2012, dels av RJ:s stödform projekt, dels av ABM postdokprogram, har publicerats. I båda finns iakttagelser som RJ kommer att åtgärda. Rapporten om projekt ger visst underlag för strategiskt arbete med utformningen av RJ:s insatser. Därutöver kommer den årliga analys som kansliet gör av könsfördelningen att utökas från att gälla enbart projektledarna till att omfatta alla deltagare. Även deras s.k. karriärålder, dvs. antalet år som gått sedan doktorsexamen avlades, kommer att studeras på motsvarande sätt för att ge en bild av i vilken fas av karriären de befinner sig. Slutligen har utvärderingar under 2013 förberetts av RJ:s områdesgrupper, av forskning inom litteraturvetenskap och av programmet "Nordiska Rum".

Administration

It-stödets funktionalitet och tillförlitlighet uppmärksammas och åtgärdas fortlöpande. En virtuell server med backup för inloggning och SQL-server har installerats. Ett planerat inköp av nya datorer har senarelagts av både miljöskäl och i väntan på mer avancerad teknik och programvara. En it-policy för kansliets personal har fastställts. Efter omfattande analys och offentlig upphandling övergick RJ i början av 2012 till Bloomberg som informationstjänsteverktyg för bl.a. börskurser. Det nya systemet möjliggör att nya, effektiva tekniska hjälpmedel har kunnat tas i bruk av medarbetarna. CapMan, som används för värdepappershantering, anpassas fortlöpande till den senaste tekniken och utvecklas för att kunna hantera nya finansiella instrument. CapMan är numera webbaserat och anpassat till den senaste tekniken. Detta kommer att underlätta systemuppdateringar och gör det även möjligt att arbeta i systemet utanför RJ:s lokaler. Tekla och Webla, som hanterar ansökningar och sakkunnigutlåtanden, har tillförts en rad funktioner i syfte att ytterligare öka precisionen i forskarnas budgetar, förbättra uppgifterna om projektens ämnesinriktning och effektivisera informationen till de sökande. Dessutom har anvisningarna till de sökande översatts till engelska. Systemen för ekonomiadministration har vidareutvecklats både för att underlätta forskarnas rekvisition av anslag och samtidigt ge RJ möjlighet till successiv kontroll av förbrukningen. Övergången till digital hantering av alla ansökningshandlingar fortskrider. Vid alla it-förändringar prioriteras en säker it-struktur. Arbetet går vidare med att med hjälp av skattejurister dels återkräva felaktigt innehållen källskatt på RJ:s aktieaffärer i en rad europeiska stater, dels se till att skattefrågorna hanteras korrekt framöver. En offentlig upphandling av byggnadsentreprenad har inletts. Arbetet med att beskriva arbetsrutiner inom kansliet pågår kontinuerligt. Den s.k. årskalendern för forskningsavdelningen och administrationen har aktualiserats i syfte att öka säkerheten och effektiv-

teten i arbetsprocesserna. Personalhandboken för kansliets personal ajourförs och kompletteras fortlöpande med riktlinjer och policydokument.

Personal

I slutet av 2012 hade RJ:s kansli 18 anställda (2011: 17). Under året har två nyanställningar gjorts och en medarbetare gått i ålderspension.

Finansiell verksamhet

Resultat och avkastning

Årets resultat uppgick till 502 mnkr (247 mnkr)¹. Årets resultat inklusive förändring av orealiserade vinster uppgick för helåret 2012 till 824 mnkr (-453), se not 12. Under året beviljade RJ 355 mnkr (333) till forskningsmedel.

Direktavkastningen i form av utdelningar, ränteintäkter och driftsöverskott på fastigheter uppgick under året till 330 mnkr (351). Administrationskostnaderna var under året 35 mnkr (34) vilket motsvarar 0,4 procent av genomsnittligt eget kapital.

Det finansiella resultatet uppgick för helåret 2012 till 859 mnkr (-419), se tabell 1. Totalavkastningen på stiftelsens tillgångar var under året 9,7 procent (-4,0), vilket översteg RJ:s jämförelseindex med 0,1 procentenheter.

Under året har portföljen i genomsnitt haft följande fördelning på tillgångsslag: svenska aktier 28 procent, internationella aktier 26 procent, räntebärande placeringar 30 procent, hedgefonder 6 procent, fastigheter 8 procent och fastighetsfonder 2 procent. Under hela året har tillgångsallokeringen varit nära referensportföljen.

RJ:s aktieportföljer avkastade under året 11,9 procent (-11,0). Räntebärande placeringar gav en avkastning på 4,1 procent (4,9) och hedgefonder 2,8 procent (2,2). Den direktägda fastighetsportföljen gav en avkastning före skatt på 4,7 procent (8,6) och fastighetsfonder (inklusive vinstandelslån) -1,1 procent (5,6). Vinstandelslånen bedöms dock ha en dold positiv avkastning. Valutasäkringar av utländska tillgångar redovisas separat och har under året påverkat totalavkastningen positivt med 1,4 procentenheter (-0,2).

Den svenska aktieportföljen gav under 2012 en avkastning på 15,6 procent (-17,6), vilket var den tillgångsklass som under året gav högst absolutavkastning. Den svenska aktieportföljen utvecklades dock 1,1 procentenheter sämre än jämförelseindex SIX Portfolio Return Index för året som helhet. En stor del av börsuppgången skedde i början av året varefter Stockholmsbörsen rekylerade ned i maj och juni i samband med ökad oro för skuldproblemen i södra Europa för att sedan under hösten återhämta sig och nå årshögsta i slutet av året.

Den internationella aktieportföljen gav under året en totalavkastning på 8,1 procent (-2,2), vilket översteg jämförelseindex med 0,8 procentenheter. Vid utgången av året var den internationella portföljen fördelad på Nordamerika 58 procent (56), Västeuropa exklusive Storbritannien 17 procent (16), Storbritannien 12 procent (13), Japan 5 procent (5), Asien exklusive Japan 7 procent (7) och Latinamerika 1 procent (3).

---

¹ Siffror inom parentes avser 2011.

Liksom tidigare år har hela den internationella aktieportföljen, den svenska aktieportföljen och ränteportföljen förvaltats internt av RJ:s finansavdelning. Investeringsfilosofin att lägga tonvikt vid ”bäst-i-sin-klass”-bolag med rimlig aktievärdering är en viktig del i den övergripande strategin.

RJ:s ränteförvaltning har haft ytterligare ett framgångsrikt år och har nu överträffat jämförelseindex åtta år i rad. Under 2012 uppgick avkastningen i ränteportföljen till 4,1 procent (4,9) jämfört med 3,0 procents avkastning för jämförelseindex. Obligationsportföljen, som främst innehåller säkerställda svenska bostadsobligationer, uppvisade en avkastning på 4,8 procent (6,5), vilket översteg index med 0,6 procentenheter. Avkastningen på korta räntebärande placeringar uppgick under året till 3,1 procent (2,4), vilket översteg jämförelseindex med 1,9 procentenheter. Realavkastningen i ränteportföljen är under året höga 4,2 procent eftersom konsumentpriserna i Sverige under året sjunkit med 0,05 procent. Under året har ränteskillnaden mellan bostadsobligationer och statsobligationer minskat betydligt över hela avkastningskurvan. Under året minskade exempelvis den femåriga räntan på bostadsobligationer från 2,8 till 1,8 procent samtidigt som den svenska femåriga statsobligationen under perioden var kvar på en ränta kring 1 procent. Riksbanken sänkte under året styrräntan från 1,75 procent till 1,0 procent. En viktig faktor är låg underliggande inflation och att en inbromsning skett i den svenska ekonomin, vilket hänger samman med svag konjunktur i Västeuropa.

Den direktägda fastighetsportföljen, som är investerad i bostäder och kontor i Stockholms innerstad, gav under året en totalavkastning på 4,7 procent (8,6). Extraordinära kostnader för underhåll av en av kontorsfastigheterna har minskat fastighetsavkastningen med ca 1 procentenhet. Marknadsvärdet för fastigheter har bedömts genom kassaflödesanalys och genom externa värderingar utförda av DTZ. Under året ökade marknadsvärdet på bostadsfastigheterna med 2,7 procent till ett genomsnittligt värde på ca 30 400 kronor per kvadratmeter. Marknadsvärderingen av kontorsfastigheterna har under året stigit med 4,5 procent främst tack vare lägre avkastningskrav. Portföljen består av 70 procent bostadshus och 30 procent kontorsfastigheter. Fastigheterna är till en mindre del finansierade med inteckningslån med en rörlig ränta som under året uppgick till 2,5 procent (2,9).

I början av året utarbetades en reviderad fastighetsstrategi som innebär att RJ ska öka investeringarna inom fastighetsområdet under perioden 2012–2014. Investeringar ska endast genomföras om förväntad avkastning minst uppfyller RJ:s avkastningskrav för denna typ av investeringar. Planen är att omplacera medel från ränteplaceringar som i dagsläget har låg förväntad realavkastning till fastighetsrelaterade investeringar. Inga nyförvärv har dock genomförts under året.

RJ har hittills värderat investeringar i vinstandelslån till anskaffningsvärde och inte beaktat de marknadsvärden som baseras på externa värderingar. Vinstandelslånen, Sveafastigheter Fund II och III, har båda marknadsvärden som är högre än anskaffningsvärdena. Detta innebär att det finns förändringar av realiserade vinster för vinstandelslånen som inte är med i redovisade

avkastningsmått och årets resultat inklusive realiserade vinster. Som marknadsvärde i not till balansposten har bokfört värde angivits. Sveafastigheter Fund III:s bokförda värde har minskats med en nedskrivning som i sin helhet beror på eurokursen.

Under 2012 har RJ nyinvesterat i fyra hedgefonder och avvecklat två tidigare innehav. Nya innehav är Observatory som är inriktad mot den internationella kreditmarknaden, den nystartade multistrategifonden Carve samt de två aktiebaserade hedgefonderna Ram One och Rhenman Healthcare. Tillgångsslaget består därmed av tio fonder fördelade på sju investeringsstrategier. RJ:s investeringar i hedgefonder har uppvisat en positiv avkastning alla helår sedan RJ började investera i hedgefonder, dvs. under åren 2002 till 2012. För 2012 blev avkastningen i svenska kronor 2,8 procent, men om hänsyn också tas till valutasäkringar av utländska fondinnehav är avkastningen 4,3 procent.

RJ valutasäkrar en del av de utländska tillgångarna till svenska kronor genom att använda valutaterminer. Enligt placeringspolicyn får den öppna valutapositionen maximalt uppgå till 20 procent av de totala tillgångarna. I samband med en översyn av referensportföljen i maj gjordes ett tillägg i valutapolicyn som innebär att investeringar i hedgefonder och fastighetsfonder ska valutasäkras till 100 procent. Denna ändring syftar till att undvika valutarisker i RJ:s absolutavkastande investeringsstrategier. I slutet av året uppgick den öppna valutapositionen till 16 procent (16) av tillgångarna. Cirka 8 procentenheter avser exponering mot USA-dollarn, 2 procentenheter mot pundet, 1 procentenhet mot euron samt 5 procentenheter mot övriga valutor. Under året har både USA-dollarn och euron försvagats mot den svenska kronan med 6 respektive 4 procent medan pundet i det närmaste har varit oförändrat. Under året uppgick det redovisade nettoresultatet på valutaterminer till 81 mnkr (-19).

Finansiell ställning

För att ge ytterligare information om stiftelsens finansiella ställning kompletteras årsredovisningen med balansposters bokförda värde och jämförande marknadsvärde, se separat bilaga sidan 78–79. Vid utgången av året översteg marknadsvärdet på RJ:s tillgångar det bokförda värdet med 1 481 mnkr (1 159).

RJ:s redovisade egna kapital ökade under året från 7 600 mnkr till 7 756 mnkr. Stiftelsens förmögenhet (eget kapital värderat till marknadsvärde) ökade från 8 759 mnkr till 9 237 mnkr. I slutet av året utgjorde balanserat resultat 13,0 (12,6) gånger årets beviljade forskningsmedel, att jämföra med styrelsebeslutet om ett belopp som lägst motsvarar tre års utdelning i normal omfattning.

Av RJ:s placeringstillgångar vid utgången av 2012 utgjorde aktier 54 procent (55), räntebärande placeringar 30 procent (30), direktägda fastigheter 8 procent (8), fastighetsfonder 2 procent (2) och hedgefonder 6 procent (5).

Av tillgångarna var 27 procent denominerade i utländska valutor. Utestående terminskontrakt, vars nominella belopp per den 31 december 2012 upp-

gick till 1 145 mnkr (1 015), medför dock att nettoexponeringen i utländsk valuta var 16 procent av de totala tillgångarna.

Långsiktig måluppfyllelse

RJ har med betydande marginal uppfyllt det avkastningsmål som styrelsen ställt upp för stiftelsens finansiella verksamhet. Enligt styrelsebeslut från 2003 ska placeringsverksamheten på lång sikt sträva efter en genomsnittlig årlig real avkastning om minst 4 procent, dvs. konsumentprisindex plus 4 procent.

Under tioårsperioden 2003–2012 uppgår den genomsnittliga reala avkastningen till 7,3 procent per år jämfört med målet om 4,0 procent per år. Detta innebär att den reala avkastningen för perioden 2003–2012 uppgår till sammanlagt 101,4 procent, vilket överstiger det långsiktiga målet med 53,4 procentenheter.

RJ:s kapitalförvaltning utvärderas också utifrån en referensportfölj. Referensportföljen ska ses som en lämplig portföljsammansättning med vilken realavkastningsmålet kan uppnås. Den föreslås av finansförvaltningen i ett beslutsunderlag utarbetat av RJ:s finansdirektör och fastställs av finanskommittén. Under perioden från startåret 2003 har referensportföljen gett en realavkastning som överträffar det långsiktiga realavkastningsmålet med 38,6 procentenheter.

Därtill har den aktiva kapitalförvaltning som bedrivs inom RJ:s finansavdelning under perioden 2003–2012 överträffat referensportföljens jämförelseindex med sammanlagt 14,8 procentenheter. Detta är hänförligt till överavkastning mot index både i den taktiska tillgångsallokeringen och i delportföljerna svenska aktier, internationella aktier och räntebärande placeringar.

Under perioden 2003–2012 har totalportföljen överträffat jämförelseindex sju av tio år. Av de år som totalportföljen utvecklats bättre än index uppgår den genomsnittliga överavkastningen till 1,5 procentenheter. För de år som totalportföljen utvecklats sämre än index är avvikelsen i genomsnitt –0,6 procentenheter.

Samtliga tillgångsslag som jämförs med marknadsindex har för perioden 2003–2012 uppnått en avkastning som överstiger sina respektive jämförelseindex. Fastigheter och hedgefonder, som inte jämförs med index, har för perioden som helhet uppnått en genomsnittlig årlig realavkastning på 5,5 procent respektive 4,9 procent.

Risker och riskhantering

RJ upprättar årligen ett stresstest för att bedöma den påverkan som ett scenario med ett kraftigt värdefall på tillgångarna skulle ha på stiftelsens framtida utdelningskapacitet. Placeringsriskerna kan delas upp i följande riskfaktorer:

- Marknadsrisker inklusive aktie-, fastighets-, valuta- och ränterisk samt hedgefondsrisiker.
- Kreditrisker, inklusive motpartsrisker.
- Likviditetsrisker.

Placeringspolicyn, som fastställs av styrelsen, anger placeringsinriktning, limiter för placeringsrisker, godkända finansiella instrument, avkastningsmål och etiska riktlinjer. Inom ramen för placeringspolicyn och beslut i finanskommittén, såsom referensportföljen, är investeringsbesluten delegerade till finansavdelningen som leds av stiftelsens finansdirektör. På finansavdelningen arbetar ytterligare tre personer som portföljförvaltare med ansvar för olika investeringsmandat. Alla värdepapper förvaras i en svensk bankdepå. Ekonomiadministrationen är separerad från förvaltningen och består av funktionerna administrativ direktör, controller och back-office.

Tillämpning av etisk policy

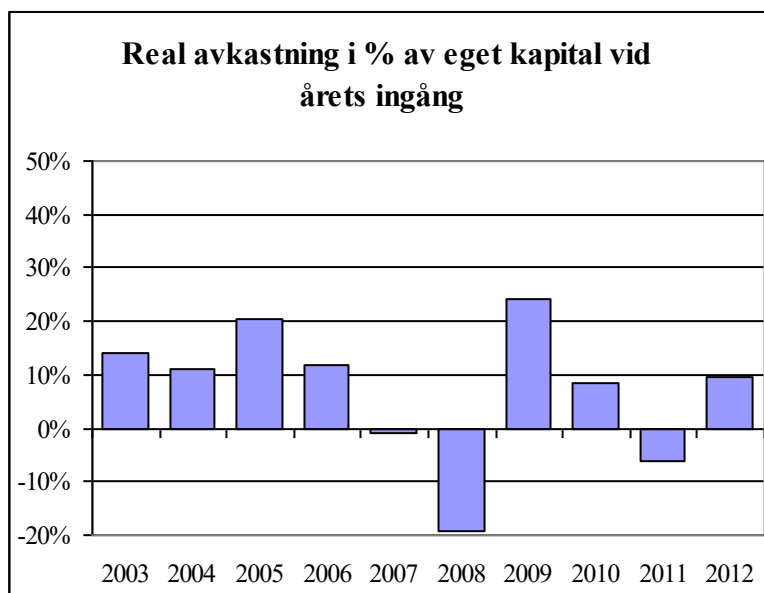
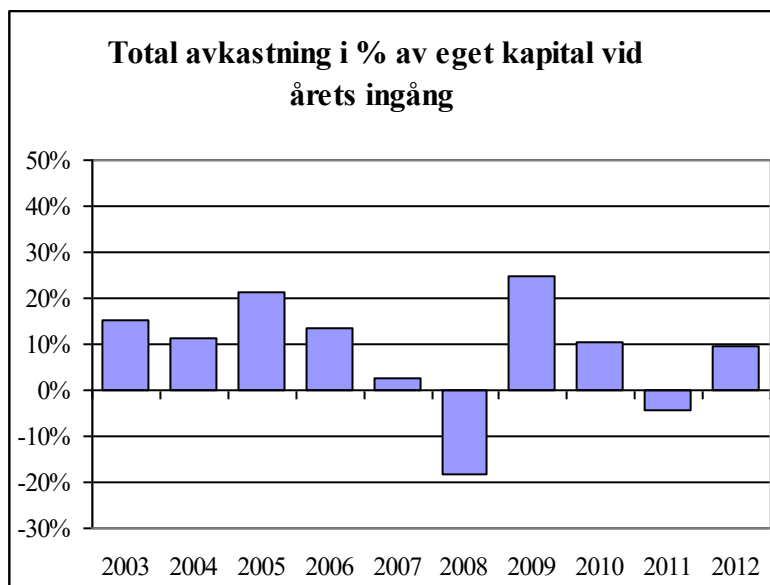
RJ har nu i tio år arbetat med etiska hänsynstaganden på investeringarna som utgår från placeringspolicyn som anger att RJ ska beakta de konventioner som Sverige undertecknat inom områdena mänskliga rättigheter, miljöhänsyn och arbetsrätt. Generellt har RJ sedan samarbetet med den etiska konsulten GES Investment Services AB påbörjades 2006 valt en restriktiv hållning och inte tillåtit investeringar i företag som inte följt våra etiska riktlinjer. Tillämpningen av RJ:s etiska principer innebär att vi avstår från att investera i företag som medverkar till kränkning av mänskliga rättigheter, allvarlig miljöskada och kränkning av arbetsrättsliga rättigheter. På listan över företag som RJ inte investerar i ingår exempelvis leverantörer till kärnvapenindustrin, tillverkare av klusterbomber, olje- och gruvbolag som orsakat omfattande miljöförstöring samt bolag som anlitar barnarbetare eller förbjuder anställda att bedriva facklig verksamhet. I en granskning som genomfördes i december konstaterades att ett företag, stålbolaget Posco, där RJ ägde aktier inte har följt en av dessa konventioner i ett delägt bolag. Med hänsyn till detta har RJ avyttrat detta aktieinnehav och tillsvidare beslutat att inte tillåta investeringar i aktien.

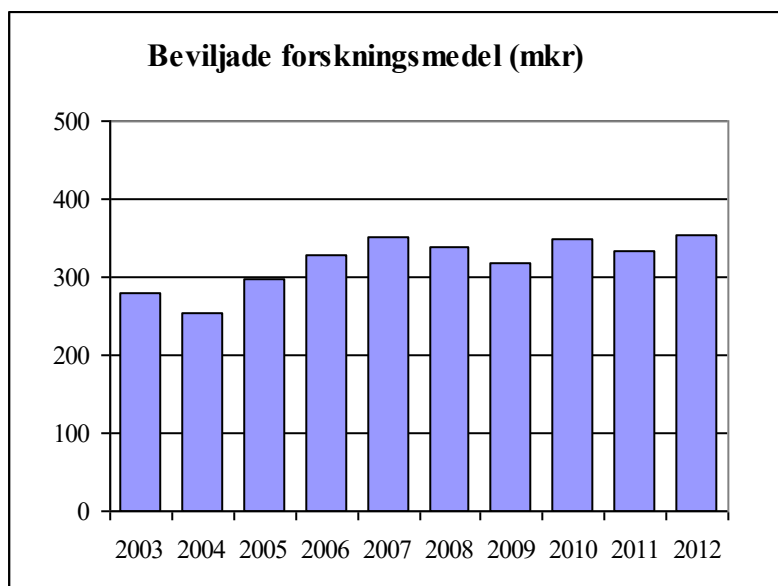
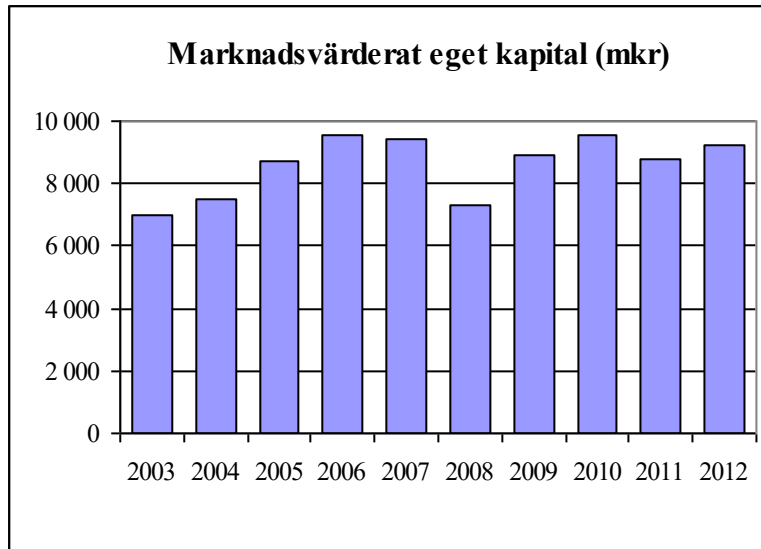
Den finansiella verksamheten – tio år i sammandrag

Den 1 januari 1988 fick Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond nya stadgar som innebar att stiftelsen blev en självständig finansiell aktör.

Nedan redovisas – i form av stapeldiagram – utvecklingen under de tio senaste åren av fyra grundläggande finansiella mått – den totala avkastningen, den reala avkastningen (inflationsjusterad), eget kapital till marknadsvärde samt årliga beviljade forskningsmedel.

Finansiellt resultat (KSEK)

Tillgång	Intäkt/kostnad	2012	2011
<i>Fastigheter</i>	Intäkter	35 441	35 750
	Realisationsvinster/förluster	–	–
	Avskrivningar	–5 469	–5 468
	Räntekostnader	–1 107	–1 306
	Övriga kostnader	–24 639	–18 559
	Återföring nedskrivning	–	8 000
	Avsättning till periodiseringsfonder	–1 055	–2 591
	Skatt på årets resultat	–832	–2 044
	Förändring av orealiserade vinster	29 968	41 968
Summa fastigheter		32 307	55 750
<i>Aktier</i>	Utdelningar	180 695	176 318
	Realisationsvinster/förluster	–39 123	121 322
	Realisationsvinster/förluster aktiekonv.	–7 717	–
	Återföring nedskrivningar	428 019	188 379
	Nedskrivningar	–233 278	–428 019
	Ränteintäkt aktiekonvertibel	1 348	2 001
	Förändring av orealiserade vinster	287 274	–675 574
Summa aktier		617 218	–615 573
<i>Hedgefonder</i>	Utdelningar	10 104	22 992
	Realisationsvinster/förluster	31 099	55 528
	Förändring av orealiserade vinster	–24 146	–67 226
Summa hedgefonder		17 057	11 294
<i>Onoterad fastighetsfond (Aberdeen)</i>	Utdelningar	443	2 015
	Återföring nedskrivningar	4 648	9 252
	Nedskrivningar	–6 761	–4 648
	Förändring av orealiserade vinster	0	0
Summa onoterad fastighetsfond		–1 670	6 619
<i>Vinstandelslån</i>	Ränteintäkter	681	1 647
	Realisationsvinster/förluster	9	–66
	Återföring nedskrivningar	446	281
	Nedskrivning Sveafastigheter Fund III	–2 550	–446
Summa vinstandelslån		–1 414	1 416

Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap. FINANSIELL VERKSAMHET

Tillgång	Intäkt/kostnad	2012	2011
Räntebärande			
<i>Bankmedel</i>	Ränteintäkter	2 455	2 769
	Räntekostnader	-5	-3
	Valutakursvinster/förluster	-1 284	-437
<i>Certifikat</i>	Ränteintäkter	20 054	23 920
	Återföring nedskrivningar	-	210
	Nedskrivningar	-	-
	Förändring av orealiserade vinster	1 060	138
<i>Floating rate note</i>	Ränteintäkter	8 292	1 139
	Förändring av orealiserade vinster	4 662	307
<i>Obligationer</i>	Ränteintäkter	79 922	86 903
	Realisationsvinster/förluster	-6 395	-7 125
	Återföring nedskrivningar	-	25 828
	Nedskrivningar	-	-
	Förändring av orealiserade vinster	9 826	10 056
Summa räntebärande tillgångar		118 587	143 705
Valutaterminer			
	Ränteintäkter	15 059	14 576
	Räntekostnader	-239	-183
	Valutakursvinster/förluster	45 541	-15 934
	Återföring nedskrivning	6 911	-
	Nedskrivning	-	-6 911
	Förändring av orealiserade vinster	13 664	-10 442
Summa valutaterminer		80 936	-18 894
	Finansiella kostnader	-3 872	-3 678
Finansiellt resultat		859 149	-419 361

Resultaträkning (KSEK)

	Not	2012	2011
<i>Stiftelsens intäkter</i>			
Utdelningar	1	191 242	201 325
Ränteintäkter	2	127 811	132 955
Resultat fastigheter	3	3 446	15 088
Återförd nedskrivning certifikat		–	210
Valutakursresultat m.m.	5	51 168	–23 282
Resultat från avyttring och nedskrivning av finansiella instrument	4	168 397	–39 714
Övriga intäkter		2	–
<i>Stiftelsens kostnader</i>			
Finansiella kostnader	6	–3 872	–3 678
Personalkostnader	7, 8, 9	–25 378	–23 917
Externa kostnader	10	–9 471	–9 949
Avskrivningar inventarier	17	–66	–227
Räntekostnader	11	–1 351	–1 492
Årets resultat	23	501 928	247 319

För årets resultat inklusive förändring av realiserade vinster, se not 12.

Balansräkning (KSEK)

	Not	2012-12-31	2011-12-31
Tillgångar			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
Materiella anläggningstillgångar			
Fastigheter	14, 15	270 324	275 792
Inventarier	17	142	155
Summa materiella anläggningstillgångar		270 466	275 947
Finansiella anläggningstillgångar			
Obligationer	18	1 729 436	1 770 747
Floating rate note	32	305 000	150 000
Aktier	19	4 641 296	4 701 978
Hedgefonder	20	571 724	407 849
Vinstandelslån	20	122 683	103 353
Onoterad fastighetsfond	20	54 561	56 674
Summa finansiella anläggningstillgångar		7 424 700	7 190 601
Summa anläggningstillgångar		7 695 166	7 466 548
<i>Omsättningstillgångar</i>			
Kortfristiga fordringar	21	50 959	20 485
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	52 508	51 524
Certifikat	25	807 840	776 168
Kassa och bank		81 662	217 488
Summa omsättningstillgångar		992 969	1 065 665
Summa tillgångar		8 688 135	8 532 213
Eget kapital och skulder			
<i>Bundet eget kapital</i>	23, 24		
Stiftelsekapital		2 680 421	2 656 792
<i>Fritt eget kapital</i>	23, 24		
Kulturvetenskapliga donationen		1 938 321	1 921 234
Balanserat resultat		3 137 091	3 022 276
Summa eget kapital		7 755 833	7 600 302
<i>Obeskattade reserver</i>			
Periodiseringsfonder	16	8 258	7 203
Summa obeskattade reserver		8 258	7 203

	Not	2012-12-31	2011-12-31
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar för pensioner		1 494	1 542
Summa avsättningar		1 494	1 542
<i>Långfristiga skulder</i>			
Inteckningslån		45 050	45 050
Summa långfristiga skulder		45 050	45 050
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Beviljade ej utbetalda forskningsmedel		851 438	775 169
Leverantörsskulder		3 494	3 319
Valutaterminer	26	–	6 911
Övriga kortfristiga skulder	27	15 455	85 220
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	7 113	7 497
Summa kortfristiga skulder		877 500	878 116
Summa skulder och avsättningar		932 302	931 911
Summa eget kapital och skulder		8 688 135	8 532 213
<i>Ställda säkerheter</i>			
	29	49 371	49 371
<i>Ansvarsförbindelser</i>	31	91 694	103 968

Information om balansposters bokförda värde och jämförande marknadsvärden återfinns i en separat bilaga.

Kassaflödesanalys (KSEK)

Kassaflöde från den löpande verksamheten	2012	2011
Årets resultat	501 928	247 319
<i>Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet:</i>		
<i>Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar</i>	5 534	5 696
<i>Återföring av nedskrivning materiella anläggningstillgångar</i>	–	–8 000
<i>Återföring av nedskrivning finansiella anläggningstillgångar</i>	–433 112	–223 740
<i>Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar</i>	242 589	433 112
<i>Realisationsresultat materiella anläggningstillgångar</i>	–	–
<i>Realisationsresultat finansiella anläggningstillgångar</i>	45 517	–114 195
<i>Förändring av avsättningar till periodiseringsfonder</i>	1 055	2 591
<i>Förändring av avsättningar till pensioner</i>	–47	–47
Förändringar räntefordran	–1 003	–4 777
Förändringar ränteskuld	40	–53
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	362 501	337 906
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Förändring av kortfristiga fordringar	–61 438	300 859
Förändring av kortfristiga skulder	–77 615	84 882
Kassaflöde från den löpande verksamheten	223 448	723 647
Kassaflöde från investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	–53	–116
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	–2 878 814	–3 574 981
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	2 789 721	3 010 011
Kassaflöde från investeringsverksamheten	–89 146	–565 086
Kassaflöde långfristig finansiering		
Förändring av långfristiga skulder	–	–
Kassaflöde långfristig finansiering	0	0
Kassaflöde från anslagsverksamheten		
Förändring av beviljade ej utbetalda anslag	76 269	24 778
Återbetalade anslag	8 340	4 482
Årets beviljade anslag	–354 737	–332 755
Kassaflöde från anslagsverksamheten	–270 128	–303 495
Årets kassaflöde	–135 826	–144 934
Kassa, bank vid årets ingång	217 488	362 422
Kassa, bank vid årets utgång	81 662	217 488

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Redovisnings- och värderingsprinciper är oförändrade. Uppställningen av resultaträkningen är anpassad efter stiftelsens verksamhet och avviker därför från årsredovisningslagens uppställningsformer. Upplysningar om tillgångars marknadsvärde samt årets resultat inklusive förändring av orealiserade vinster lämnas i noter till balans- och resultaträkningen.

Information om balansposters bokförda värde och jämförande marknadsvärden återfinns i en separat bilaga.

Värdering materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar och erforderliga nedskrivningar. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	50 år
Inventarier	5 år
Datorer	3 år

När det finns en indikation på att en tillgång eller en grupp av tillgångar har minskat i värde görs en bedömning av dess redovisade värde. Om en värdenedgång bedöms vara bestående skrivs tillgången ned.

Mark redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för erforderliga nedskrivningar.

Investeringar i såväl egenutvecklad som förvärvad programvara kostnadsförs löpande.

Pågående nyanläggningar och förskott tas upp till anskaffningsvärde. När arbetet färdigställts förs utgifter som är värdehöjande till balansposten fastigheter och övriga utgifter till resultaträkningen.

Värdering finansiella anläggningstillgångar

Aktierelaterade värdepapper (inklusive aktiekonvertibler) värderas individuellt till anskaffningsvärde minskat med erforderliga nedskrivningar. Upplupen ränta på aktiekonvertibler redovisas som upplupen intäkt i balansräkningen.

Hedgefonder, vinstandelslån och onoterad fastighetsfond värderas kollektivt var grupp för sig till anskaffningsvärde minskat med erforderliga nedskrivningar.

Räntebärande värdepapper (inklusive floating rate note) värderas kollektivt till anskaffningsvärde minskat med erforderliga nedskrivningar. Upplupen ränta på kupongobligationer redovisas som upplupen intäkt i balansräkningen. Instrument utan kupongränta värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Utländska värdepapper värderas utifrån anskaffningsdagens valutakurs.

Värdering omsättningstillgångar

Fordringar tas upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Fordringar i utländsk valuta värderas utifrån balansdagens valutakurs.

Utestående valutaterminskontrakt värderas kollektivt enligt lägsta värdets princip (LVP). Det innebär att om tillgångskollektivet valutaterminer har negativt marknadsvärde redovisas detta som skuld och motsvarande nedskrivning görs. Skillnaden mellan terminskurs och avistakurs periodiseras över terminskontraktets löptid och redovisas som upplupen ränteutäkt.

Certifikat värderas kollektivt enligt LVP. Det innebär att om kollektivet certifikat har ett bokfört värde som är högre än verkligt värde görs erforderlig nedskrivning på mellanskillnaden. Upplupen ränta på certifikat redovisas som upplupen intäkt i balansräkningen.

Banktillgodohavanden i utländsk valuta värderas till balansdagens valutakurs.

Värdering skulder

Skulder i utländsk valuta värderas utifrån balansdagens valutakurs.

Beviljade forskningsmedel

Beviljade forskningsmedel redovisas direkt mot fritt eget kapital. Beviljade medel skuldförs vid beslutstillfället.

Eget kapital

Bokfört eget kapital utgörs av bundet och fritt eget kapital. Bundet eget kapital (stiftelsekapital) består av Jubileumsdonationen (Riksbankens donation) och Erik Rönnbergs donationer. Enligt donationsvillkoren ska realvärdet för dessa donationer upprätthållas över tiden. Detta sker genom en årlig avsättning till bundet eget kapital, med ett belopp beräknat utifrån konsumentprisindex utveckling mellan åren. Det bundna egna kapitalet är ej tillgängligt för utdelning.

Fritt eget kapital består av Kulturvetenskapliga donationen och balanserat resultat. För denna donation gäller, som framgår av donationsvillkoren, att dess hela kapital får användas för anslag till forskning. Inom ramen för fritt eget kapital görs emellertid ändå en avsättning för bevarande av donationens realvärde.

Balanserat resultat består av vinstmedel med avdrag för avsättning för bevarande av donationernas realvärden samt för beviljade forskningsmedel. Enligt styrelsebeslut 1992 ska balanserat resultat som lägst uppgå till ett belopp motsvarande tre års utdelning av forskningsmedel i normal omfattning.

Noter (belopp i KSEK)

Not 1.	Utdelningar		
		2012	2011
	Aktier	180 695	176 318
	Alternativa placeringar	10 547	25 007
	Summa	191 242	201 325

Not 2.	Ränteintäkter		
		2012	2011
	Obligationer	79 922	86 903
	Floating rate note	8 292	1 139
	Vinstandelslån	681	1 647
	Aktiekonvertibler	1 348	2 001
	Certifikat	20 054	23 920
	Valutaterminer	15 059	14 576
	Bank	2 455	2 769
	Summa	127 811	132 955

Not 3.	Resultat fastigheter		
		2012	2011
	Realisationsresultat	–	–
	Hysesintäkter	35 441	35 750
	Avskrivningar	–5 469	–5 468
	Återförd nedskrivning	–	8 000
	Övriga kostnader	–24 639	–18 559
	Avsättning till periodiseringsfond	–1 055	–2 591
	Skatt på årets resultat	–832	–2 044
	Summa	3 446	15 088

Av fastighetsintäkterna utgör 4 195 (4 068) en beräknad internhyra för stiftelsens egna lokaler. Se även not 11, 14 och 15.

Not 4.	Resultat från avyttring och nedskrivning av finansiella instrument		
		2012	2011
	Realisationsresultat obligationer	–6 395	–7 125
	Återföring nedskrivning obligationer	0	25 828
	Nedskrivning obligationer	0	0
	Realisationsresultat aktier	–39 123	121 322
	Återföring nedskrivning aktier	428 019	188 379

NOTER (BELOPP I KSEK) Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.

	Nedskrivning aktier	-233 278	-428 019
	Realisationsresultat aktiekonvertibler	-7 717	-
	Realisationsresultat hedgefonder	31 099	55 528
	Återförd nedskrivning fastighetsfond	4 648	9 252
	Nedskrivning fastighetsfond	-6 761	-4 648
	Realisationsresultat Sveafastigheter Fund III	9	-66
	Återförd nedskrivning Sveafastigheter Fund III	446	281
	Nedskrivning Sveafastigheter Fund III	-2 550	-446
	Summa	168 397	-39 714

Not 5.	Valutakursresultat m.m.		
		2012	2011
	Valutakursresultat realiserat	-1 284	-437
	Valutakursresultat valutaterminer	45 541	-15 934
	Återföring nedskrivning valutaterminer	6 911	-
	Nedskrivning valutaterminer	-	-6 911
	Summa	51 168	-23 282

Not 6.	Finansiella kostnader		
		2012	2011
	Depåavgift	716	660
	Övriga finansiella kostnader	3 156	3 018
	Summa	3 872	3 678

Not 7.	Löner, andra ersättningar och sociala kostnader		
		2012	2011
	Löner och andra ersättningar		
	Styrelse och verkställande direktör	3 405	3 247
	Övriga anställda	12 350	11 795
	Summa	15 755	15 042
	Sociala kostnader	8 844	8 225
	- varav pensionskostnader	3 348	3 024

Av pensionskostnader avser 779 (697) styrelse och verkställande direktör.

Not 8.	Medelantal anställda		
		2012	2011
	Kvinnor	11,8	10,8
	Män	6,1	6,0
	Summa	17,9	16,8

Not 9. Sjukfrånvaro 2012			
		Korttids- frånvaro	Långtids- frånvaro
	Kvinnor	0,42 %	0,00 %
	Män	0,13 %	0,00 %
	Summa	0,32 %	0,00 %

Not 10. Ersättning till revisorer (inkl. moms)			
		2012	2011
	PwC (intern revision)		
	Revisionsuppdraget	257	250
	Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	133	35
	Skatterådgivning	32	17
	Riksrevisionen (extern revision)		
	Revisionsuppdraget	288	287
	Summa	710	589

Not 11. Räntekostnader			
		2012	2011
	Bank	5	3
	Valutaterminer	239	183
	Fastigheter	1 107	1 306
	Summa	1 351	1 492

Not 12. Årets resultat inklusive förändring av orealiserade vinster			
		2012	2011
	Årets resultat	501 928	247 319
	Förändring av orealiserade vinster, se nedan	322 308	-700 773
	Summa årets resultat inklusive förändring av orealiserade vinster	824 236	-453 454

Förändring av orealiserade vinster				
	2012	2011	Förändring	
Fastigheter	513 176	483 208	29 968	
Obligationer	19 882	10 056	9 826	
Floating rate note	4 969	307	4 662	
Aktier	840 017	552 743	287 274	
Hedgefonder	88 458	112 604	-24 146	

NOTER (BELOPP I KSEK) Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.

	Certifikat	1 198	138	1 060
	Valutaterminer	13 664	0	13 664
	Summa	1 481 364	1 159 056	322 308

Se även not 24.

Not 13.	Avsättning för bevarande av realvärden
<p>Genomsnittsvärdet för konsumentprisindex 2012 uppgår till 314,20. Motsvarande indexvärde för 2011 är 311,43. Mellan 2011 och 2012 ökade således konsumentprisindex med 0,8894 %. Det uppindexerade reala stiftelsekapitalet (bundet eget kapital) ska därför ökas med $2\,656\,792 \times 0,008894 = 23\,629$ medan Kulturvetenskapliga donationen (fritt eget kapital) ökas med $1\,921\,234 \times 0,008894 = 17\,087$. Se vidare not 23 och 24.</p>	

Not 14.	Fastigheter		
		Bokfört värde	Marknadsvärde ¹⁾
	Styrpinnen 23, Stockholm	122 238	176 000
	Brännaren 7, Stockholm	13 831	80 000
	Sländan 2, Stockholm	6 560	63 000
	Rekryten 6, Stockholm	21 925	120 000
	Snöklockan 1, Stockholm	18 068	92 000
	Jasminen 4, Stockholm	12 266	54 000
	Apelträdet 5, Stockholm	12 391	46 500
	Hjorten 17, Stockholm	14 463	96 000
	Sånglärkan 12, Stockholm	48 582	56 000
	Summa	270 324	783 500

Fastigheterna ägs till 100 %.

¹⁾ Marknadsvärde för fastigheter baseras på externa värderingar utförda av DTZ.

Not 15.	Fastigheter		
		2012	2011
	<i>Byggnader</i>		
	Ingående anskaffningsvärden	273 428	273 428
	Försäljningar	–	–
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	273 428	273 428
	Ingående avskrivningar	–83 555	–78 087
	Försäljningar	–	–
	Årets avskrivningar	–5 468	–5 468
	Utgående ackumulerade avskrivningar	–89 023	–83 555
	Ingående nedskrivningar	–10 700	–18 700
	Återförd nedskrivning	–	8 000
	Utgående ackumulerade nedskrivningar	–10 700	–10 700

Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap. NOTER (BELOPP I KSEK)

	<i>Mark</i>		
	Ingående anskaffningsvärden	96 619	96 619
	Försäljningar	–	–
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	96 619	96 619
	Ingående nedskrivningar	0	0
	Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0
	Utgående restvärden enligt plan byggnader och mark	270 324	275 792
	Taxeringsvärden, byggnader	266 260	266 260
	Taxeringsvärden, mark	271 545	271 545

Fastigheternas marknadsvärden framgår av not 14. Se även not 3 och 11.

Not 16.	Periodiseringsfonder		
		2012	2011
	Periodiseringsfond tax 2010	2 362	2 362
	Periodiseringsfond tax 2011	2 250	2 250
	Periodiseringsfond tax 2012	2 591	2 591
	Periodiseringsfond tax 2013	1 055	–
	Summa	8 258	7 203

Not 17.	Inventarier		
		2012	2011
	Ingående anskaffningsvärden	4 427	4 312
	Inköp	53	115
	Försäljningar och utrangeringar	–	–
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 480	4 427
	Ingående avskrivningar	–4 272	–4 045
	Försäljningar och utrangeringar	–	–
	Årets avskrivningar	–66	–227
	Utgående ackumulerade avskrivningar	–4 338	–4 272
	Utgående restvärden enligt plan	142	155

Not 18.	Obligationer			
	Förfalloår	Nominellt belopp	Bokfört värde	Marknads- värde ¹⁾
	<i>Svenska nominella obligationer, bostad</i>			
	2013	0	0	0

NOTER (BELOPP I KSEK) **Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.**

2014	431 000	461 566	455 931
2015	592 000	645 066	642 419
2016	190 000	194 071	206 461
2017	165 000	173 517	178 093
	1 378 000	1 474 220	1 482 904
<i>Svenska nominella obligationer, företag</i>			
2013	90 000	89 715	91 109
2014	25 000	26 019	26 000
2015	30 000	29 960	31 755
2016	110 000	109 522	117 550
2017	0	0	0
	255 000	255 216	266 414
Summa	1 633 000	1 729 436	1 749 318

¹⁾ Obligationer marknadsvärderas till verkligt värde. Med verkligt värde avses senaste betalkurs på balansdagen eller, om sådan saknas, senaste köpkurs.

Not 19. Aktier				
	<i>Svenska aktier</i>	Antal	Bokfört värde	Marknadsvärde¹⁾
	ABB	300 000	35 784	40 230
	ACAP Invest B	25 000	382	382
	Active properties A	25 000	–	–
	Active properties B	175 000	–	–
	Alfa Laval	205 000	24 435	27 737
	Angler Gaming plc	250 000	532	532
	Assa Abloy B	260 000	51 201	63 154
	AstraZeneca SDB	100 000	30 640	30 640
	Atlas Copco B	1 070 000	145 332	169 274
	Autoliv SDB	130 000	50 342	56 225
	Axfood	120 000	27 925	29 400
	Axis	270 000	32 159	47 925
	B & B TOOLS B	270 126	16 068	17 761
	Beijer Alma AB B	150 000	17 400	17 400
	Betsson AB B	210 000	26 811	42 105
	BillerudKorsnäs BTA	18 000	1 028	1 098
	Biotage A	900 000	7 470	7 470
	Boliden	258 707	18 317	31 588
	Carnegie	285 000	3	3
	Cloetta B	94 400	1 269	1 269
	Electrolux B	250 000	38 768	42 625
	Elekta B	550 000	34 065	55 770
	Ericsson B	2 275 000	148 104	148 104

Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap. NOTER (BELOPP I KSEK)

Fabege	400 000	23 209	26 300
Fenix Outdoor B	110 000	6 160	19 470
G&L Beijer B	399 980	11 295	43 198
Getinge B	130 000	23 142	28 600
Hennes & Mauritz B	1 100 000	198 933	246 950
Hexagon AB B	60 000	5 883	9 786
Hufvudstaden A	300 000	21 398	24 585
Indutrade	100 000	19 700	19 700
Investor B	540 000	75 221	91 800
JM B	280 000	32 480	32 480
Kungsleden	415 206	14 698	14 698
Lundin Petroleum	300 000	42 929	44 850
Millicom SDB	50 000	28 125	28 125
NCC B	130 000	14 970	17 706
Nobia	400 000	10 600	10 600
Nordea	2 800 000	146 273	173 880
Poolia B	386 395	4 134	4 134
Sandvik	1 010 000	88 895	104 535
SCA B	550 000	55 757	77 550
Scania B	570 000	63 953	76 551
SEB A	1 600 000	63 281	88 400
Skanska B	340 000	36 108	36 108
SKF B	440 000	61 260	71 808
SSAB B	200 000	9 642	9 642
Swedbank A	900 000	85 096	114 300
Swedish Match AB	250 000	54 550	54 550
Svenska Handelsbanken A	445 000	79 644	103 418
Systemair	250 000	20 285	21 750
Tele 2 B	330 000	38 643	38 643
TeliaSonera	3 100 000	136 586	136 586
Transmode Holding	520 000	29 930	37 570
Trelleborg B	330 000	24 010	26 581
WESC	250 000	3 750	3 750
WESC BTA	62 500	725	872
Volvo B	1 530 000	105 528	135 864
Vostok Nafta Investment SDB	460 000	6 962	8 970
Summa svenska aktier		2 351 790	2 815 002
<i>Utländska aktier</i>			
Australien			
ANZ BANK	60 000	10 159	10 159
Brasilien			

NOTER (BELOPP I KSEK) Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.

ITAU Unibanco (American Deposit Receipts)	150 000	16 056	16 056
Canada			
Enbridge Inc.	60 000	16 088	16 918
Rogers Communication	50 000	14 487	14 799
Suncor Energy Inc.	130 000	27 871	27 871
Toronto Dominion Bank	60 000	31 738	32 935
Chile			
Enerjis SA (American Deposit Receipts)	70 000	8 294	8 294
Finland			
Fortum	153 000	18 576	18 576
Sponda	400 000	11 070	12 355
Frankrike			
BNP Paribas	45 000	11 247	16 442
LVMH	21 000	16 770	25 009
Sanofi Aventis	54 000	25 958	33 077
Total	50 000	16 736	16 736
Holland			
Heineken	25 000	10 132	10 826
Hongkong			
Cnooc Ltd	1 000 000	14 080	14 080
Japan			
Canon	60 000	15 022	15 022
DENA	45 000	9 587	9 587
Honda Motor	65 000	14 267	15 324
Japan Tobacco	100 000	18 291	18 291
Mitsui Co Ltd	180 000	17 312	17 312
Nidec Corp.	30 000	11 233	11 233
SMC Corp.	11 000	12 409	12 830
Softbank	80 000	18 831	18 831
Toshiba Corp.	400 000	10 105	10 105
Kina			
Baidu (American Deposit Receipts) Inc.	18 000	11 740	11 740
ICBC	4 000 000	18 460	18 460
Ping An Insurance	300 000	15 817	16 337
Mexiko			
America Movil (American Deposit Receipts)	90 000	13 544	13 544
Norge			
DNB Holding ASA	215 000	17 736	17 736
Subsea 7	145 000	22 445	22 445

Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap. NOTER (BELOPP I KSEK)

	Telenor	100 000	10 380	13 148
	Schweiz			
	ABB Ltd N	110 000	13 572	14 657
	Nestle	154 000	42 347	65 226
	Novartis	94 000	33 716	38 377
	Zurich Financial	8 000	12 157	13 838
	Singapore			
	DBS Group	350 000	26 073	27 648
	Storbritannien			
	AstraZeneca	50 000	15 373	15 373
	Barclays	900 000	19 862	24 957
	BG Group	245 000	26 215	26 215
	BHP Billiton Plc Ord	195 000	37 260	43 883
	IMI	130 000	11 965	15 071
	Prudential	280 000	16 903	25 610
	Reckitt Benckiser	70 000	23 791	28 694
	Royal Dutch Shell B	274 000	60 039	62 978
	Standard Chartered	100 000	14 867	16 628
	Vodafone Group	1 970 000	32 154	32 154
	Xstrata	260 000	29 097	29 097
	Sydkorea			
	Hyundai Motor	13 000	11 857	17 327
	Samsung	500	2 534	4 642
	Samsung Electronics (Global Deposit Receipts)	15 700	29 553	71 981
	Tyskland			
	Allianz SE	30 000	25 560	26 976
	BASF AG	72 000	33 217	43 955
	Daimler	78 000	26 488	27 654
	EON	78 000	9 430	9 430
	Fresenius Medical Care	42 000	17 037	18 851
	USA			
	3M	45 000	23 104	27 172
	Accenture plc	28 000	9 668	12 109
	Apache Corp.	35 000	17 868	17 868
	Apple Inc.	18 000	39 151	62 295
	AT&T Inc.	50 000	9 361	10 961
	Baxter	51 000	20 310	22 109
	Berkshire Hathaway B	30 000	16 589	17 500
	Blackstone	200 000	20 277	20 277
	Capital One Financial Corp.	56 000	18 730	21 097
	Caterpillar	45 000	22 851	26 223

NOTER (BELOPP I KSEK) Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.

Cisco Systems	140 000	17 730	17 890
Citigroup	130 000	30 268	33 445
Coca-Cola Co	244 000	42 874	57 521
Colgate Palmolive	42 000	20 751	28 553
Comcast Corp.	90 000	18 570	21 866
Conocophillips	85 000	24 083	32 055
Deere & Co	55 000	21 849	30 910
Dominos Pizza Inc.	50 000	11 956	14 161
Du Pont Co	90 000	26 325	26 325
Eaton	30 991	8 912	10 919
Edison International	50 000	14 455	14 694
EMC	100 000	13 831	16 453
Facebook Inc.	10 000	1 731	1 731
Fedex Corp.	25 000	14 912	14 912
General Electric	400 000	41 675	54 601
Goldman Sachs Group	10 000	7 951	8 295
Google Inc.	7 000	26 408	32 202
Home Depot	70 000	25 609	28 156
IBM	19 000	17 707	23 668
Intel	115 000	15 421	15 421
Johnson & Johnson	75 000	32 242	34 191
JP Morgan Chase	210 000	57 857	60 047
Kraft Foods Group Inc.	53 666	12 545	15 869
Macys Inc.	83 000	14 263	21 062
Marathon Oil	85 000	13 712	16 948
Mc Donalds	47 000	22 806	26 961
Mead Johnson Nutrition	21 542	7 372	9 231
Merck US	82 670	22 010	22 010
Microsoft Corp.	330 000	56 176	57 321
Mondelez International	168 000	24 233	27 809
Mylan Inc.	90 000	13 298	16 066
Newmont Mining Corp.	50 000	15 100	15 100
Nike	52 000	12 794	17 449
Occidental Petroleum Corp.	33 000	16 441	16 441
Omnicom Group	57 000	17 549	18 519
Oracle	120 000	24 447	26 002
Paccar Inc.	50 000	13 636	14 700
Pepsi Co	55 000	23 453	24 476
Pfizer	403 950	46 986	65 883
Praxair Inc.	20 000	10 965	14 236
Qualcomm	42 000	16 154	16 896
Rockwell Automation Inc.	25 000	13 352	13 655

Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap. NOTER (BELOPP I KSEK)

	Schlumberger	35 000	15 773	15 773
	Starbucks	50 000	12 714	17 438
	Union Pacific	25 000	15 163	20 440
	Walt Disney	115 000	25 550	37 236
	Varian Medical Systems Inc.	45 000	18 598	20 555
	Watson Pharmaceuticals Inc.	50 000	19 940	27 964
	Wells Fargo	168 000	35 942	37 343
	Summa utländska aktier		2 289 506	2 666 310
	Summa aktier totalt		4 641 296	5 481 312

¹⁾ Aktierelaterade värdepapper (inkl. aktiekonvertibler) marknadsvärderas till verkligt värde. Med verkligt värde avses senaste betalkurs på balansdagen eller, om sådan saknas, senaste köpkurs. Utländska värdepapper värderas utifrån balansdagens valutakurs.

Not 20. Alternativa placeringar				
		Antal andelar	Bokfört värde	Marknadsvärde ¹⁾
	<i>Hedgefonder</i>			
	Alcur	329 266	40 000	41 444
	Archipel	25 663	30 000	30 970
	Carve	50 000	50 000	50 230
	Lynx	360 999	60 868	67 999
	Nektar	60 660	105 092	139 328
	Observatory	36 201	65 764	66 663
	Ram One	54 779	60 000	63 835
	Rhenman	500 000	50 000	50 000
	Tanglin	57 300	50 000	75 185
	Zenit	1 334	60 000	74 529
	Summa hedgefonder		571 724	660 183
	<i>Vinstandelslån</i>			
	Sveafastigheter Fund II ³⁾		66 127	66 127
	Sveafastigheter Fund III ³⁾		59 106	56 556
	Nedskrivning Sveafastigheter Fund III ²⁾		-2 550	
	Summa vinstandelslån		122 683	122 683
	<i>Onoterad fastighetsfond</i>			
	Aberdeen	330 397	61 322	54 561
	Nedskrivning Aberdeen		-6 761	
	Summa noterad fastighetsfond		54 561	54 561
	Summa alternativa placeringar		748 968	837 427

NOTER (BELOPP I KSEK) **Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.**

¹⁾ Hedgefonder, vinstandelslån och onoterad fastighetsfond marknadsvärderas till verkligt värde. Med verkligt värde avses det värde som rapporterats från respektive fondförvaltare. Utländska värdepapper värderas utifrån balansdagens valutakurs.

²⁾ Nedskrivningen av Sveafastigheter Fund III beror i sin helhet på eurokursen. Investeringen är värderad till anskaffningsvärde.

³⁾ Som marknadsvärde redovisas bokfört värde, då externa marknadsvärderingar av underliggande tillgångar inte har beaktats.

Not 21. Kortfristiga fordringar			
		2012	2011
	Hysesfordringar m.m.	211	30
	Löneförskott	4	–
	Skattefordran 2010	–	153
	Skattefordran 2011	118	378
	Skattefordran 2012	1 666	–
	Momsfordran	690	–
	Sålda ej betalda värdepapper	48 270	19 887
	Övriga	–	37
	Summa	50 959	20 485

Not 22. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
		2012	2011
	Upplupna räntor	50 351	49 762
	Förutbetalda kostnader	2 157	1 762
	Summa	52 508	51 524

Not 23. Eget kapital, bokfört värde				
	Bundet eget kapital ¹⁾	Fritt eget kapital		Eget kapital
		Kulturvetenskapliga donationen	Balanserat resultat	
Eget kapital 2011-12-31	2 656 792	1 921 234	3 022 276	7 600 302
Avsättning för bevarande av donationernas realvärde ²⁾	23 629	17 087	–40 716	0
Årets resultat			501 928	501 928
Återbetalade forskningsmedel			8 340	8 340
Beviljade forskningsmedel ⁴⁾			–354 737	–354 737
Eget kapital 2012-12-31	2 680 421	1 938 321	3 137 091	7 755 833

Not 24.	Eget kapital, marknadsvärde ⁵⁾				
		Bundet eget kapital ¹⁾	Fritt eget kapital		Eget kapital
			Kulturvetenskapliga donationen	Balanserat resultat	
	Eget kapital 2011-12-31	2 656 792	1 921 234	4 181 332	8 759 358
	Avsättning för bevarande av donationernas realvärde ²⁾	23 629	17 087	-40 716	0
	Årets resultat inklusive förändring av orealiserade vinster ³⁾			824 236	824 236
	Återbetalade forskningsmedel			8 340	8 340
	Beviljade forskningsmedel ⁴⁾			-354 737	-354 737
	Eget kapital 2012-12-31	2 680 421	1 938 321	4 618 455	9 237 197

¹⁾ Jubileumsdonationen och Erik Rönnerbergs donationer.

²⁾ Av förarbetena till Riksbankens donation framgår att donationens realvärde ska upprätthållas över tiden. Samma grundläggande bestämmelse gäller för de båda privata donationer som RJ erhållit (Erik Rönnerbergs donationer). Se not 13.

³⁾ Se not 12.

⁴⁾ För beviljade forskningsmedel, se not 30.

⁵⁾ Stiftelsens förmögenhet definieras som eget kapital till marknadsvärde och motsvarar nettoförmögenhet vid värdering av tillgångar och skulder till marknadsvärden.

Not 25.	Certifikat			
	Förfall 2013	Nominellt belopp	Bokfört värde	Marknadsvärde ¹⁾
	<i>Företagscertifikat</i>			
	<i>Kvartal 1</i>	358 000	355 445	355 661
	<i>Kvartal 2</i>	100 000	98 710	98 887
	<i>Kvartal 3</i>	185 000	182 323	182 598
	<i>Kvartal 4</i>	175 000	171 362	171 892
	Summa	818 000	807 840	809 038

¹⁾ Certifikat marknadsvärderas till verkligt värde. Med verkligt värde avses senaste betalkurs på balansdagen eller, om sådan saknas, senaste köpkurs.

Not 26. Valutaterminer			
	Köpt/såld valuta	Nominellt belopp	Marknadsvärde ¹⁾
	<i>Förfallomånad 2013-01</i>		
	SEK/CHF	25 685	-275
	SEK/EUR	95 347	-832
	SEK/GBP	57 035	466
	SEK/JPY	31 287	3 525
	SEK/USD	267 913	2 385
	<i>Förfallomånad 2013-02</i>		
	SEK/CHF	29 358	174
	SEK/EUR	30 146	65
	SEK/GBP	58 974	258
	SEK/JPY	10 556	794
	SEK/USD	296 275	5 822
	<i>Förfallomånad 2013-03</i>		
	SEK/CHF	14 326	65
	SEK/EUR	73 511	378
	SEK/GBP	33 973	94
	SEK/JPY	23 222	669
	SEK/USD	97 837	76
	Summa	1 145 445	13 664

¹⁾ Valutaterminer marknadsvärderas till verkligt värde. Med verkligt värde avses senaste betalkurs på balansdagen eller, om sådan saknas, senaste köpkurs. Om tillgångskollektivet valutaterminer har negativt marknadsvärde redovisas detta som skuld och motsvarande nedskrivning görs.

Not 27. Övriga kortfristiga skulder			
		2012	2011
	Personalens källskatt	979	979
	Förvaltade medel från Vetenskapsrådet	0	1 385
	Förvaltade medel för samprojekt	14 210	13 358
	Moms hyror redovisningskonto	-	331
	Övrigt, ej likviderade affärer ingår	266	69 167
	Summa	15 455	85 220

Not 28.	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
		2012	2011
	Sociala avgifter	742	703
	Intjänade ej uttagna semesterdagar	1 173	1 040
	Särskild löneskatt på pensionsförsäkringspremier	756	680
	Upplupna räntor	135	95
	Förutbetalad hyresintäkt	2 570	3 638
	Övriga upplupna kostnader, fastigheter	95	841
	Övriga upplupna kostnader	1 642	500
	Summa	7 113	7 497

Not 29.	Ställda säkerheter		
		2012	2011
	För egna avsättningar och skulder		
	Avseende skuld för in-teckningslån och derivat-handel		
	Fastighetsinteckningar	49 371	49 371
	Summa	49 371	49 371

Not 30.	Beviljade medel till forskning		
		2012	2011
	Medel från Jubileumsdonationen inkl. Nils-Eric Svenssons fond	125 528	134 030
	Medel från Kulturvetenskapliga donationen	228 409	197 925
	Medel från Erik Rönnerbergs donation för forskning om åldrande och åldersrelaterade sjukdomar	600	600
	Medel från Erik Rönnerbergs donation för forskning om sjukdomar under de tidiga barnåren	200	200
	Summa	354 737	332 755

För mer detaljerad information, se avsnittet "Översikt över den forskningsstödande verksamheten under 2012" (s. 6–36).

Not 31.	Ansvarsförbindelser		
		2012	2011
	Beviljade anslag att utgå ur kommande års avkastning	17 658	4 651
	Kvarstående åtagande i Sveafastigheter Fund II (vinstandelslån). Åtagandet gäller t.o.m. den 30 juni 2015	2 773	3 993
	Kvarstående åtagande i Sveafastigheter Fund III (vinstandelslån). Åtagandet gäller t.o.m. den 31 mars 2013	71 263	95 324
	Summa	91 694	103 968

NOTER (BELOPP I KSEK) Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.

Not 32.	Floating rate note			
	Förfalloår	Nominellt belopp	Bokfört värde	Marknadsvärde¹⁾
	<i>Svenska floating rate note</i>			
	2013	75 000	75 000	75 335
	2014	100 000	100 000	100 605
	2015	25 000	25 000	25 161
	2016	80 000	80 000	83 854
	2017	25 000	25 000	25 014
	Summa	305 000	305 000	309 969

¹⁾ Floating rate note marknadsvärderas till verkligt värde. Med verkligt värde avses senaste betalkurs på balansdagen eller, om sådan saknas, senaste köpkurs.

BILAGA 1

Donationernas marknadsvärde (belopp i KSEK)

De medel som Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond förvaltar härrör från en fond och fyra donationer.

- Donation från Sveriges riksbank för att främja och understödja vetenskaplig forskning (Jubileumsdonationen)
- Nils-Eric Svenssons fond
- Kulturvetenskapliga donationen
- Erik Rönnbergs donation för forskning om åldrande och åldersrelaterade sjukdomar
- Erik Rönnbergs donation för forskning om sjukdomar under de tidiga barnåren

(För en mer utförlig beskrivning av ändamålen för de olika donationerna hänvisas till avsnittet "Översikt över den forskningsstödande verksamheten år 2012").

Samtliga medel som donerats till Riksbankens Jubileumsfond samförvaltas. Avkastningen från de olika donationerna ska emellertid gå till olika ändamål. Stiftelsens totala avkastning på förvaltade medel måste därför fördelas på de olika donationerna.

Vid ingången av 2012 var marknadsvärdet för de olika donationerna följande:

1. Jubileumsdonationen inkl. Nils-Eric Svenssons fond	6 108 647	(69,7385 %)
2. Kulturvetenskapliga donationen	2 624 315	(29,9602 %)
3. Erik Rönnbergs donation för forskning om åldrande och åldersrelaterade sjukdomar	20 184	(0,2304 %)
4. Erik Rönnbergs donation för forskning om sjukdomar under de tidiga barnåren	6 212	(0,0709 %)
Totalt eget kapital vid ingången av år 2012	8 759 358	

Riksbankens Jubileumsfonds totala avkastning 2012 (bokföringsmässigt resultat + förändring av orealiserade vinster = 501 928 + 322 308 = 824 236) ska proportioneras ut på de olika donationerna.

1. <i>Jubileumsdonationen inkl. Nils-Eric Svenssons fond</i>	
Ingående värde	6 108 647
Andel av årets totala avkastning	574 810
Årets anslag och återbetalade anslag	-241 572
Marknadsvärde 2012-12-31	6 441 885

Anslagen från Nils-Eric Svenssons fond har inte någon direkt koppling till avkastningen på förvaltade medel. Styrelsen för Riksbankens Jubileumsfond har förbundit sig att se till att anslagen per år kan uppgå till ett visst belopp,

BILAGA 1 DONATIONERNAS MARKNADSVÄRDE (BELOPP I KSEK) **Fel! Okänt namn på dokumentegen-
skap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenkap.Fel! Okänt namn på dokumentegenkap.**

som för 2012 är 400. Donationen ska anses vara förbrukad vid utgången av 2015. I denna sammanställning har därför Nils-Eric Svenssons fond slagits ihop med Jubileumsdonationen.

2. *Kulturvetenskapliga donationen*

Ingående värde	2 624 315
Andel av årets totala avkastning	246 943
Årets anslag och återbetalade anslag	-103 781
Marknadsvärde 2012-12-31	2 767 477

3. *Erik Rönnerbergs donation för forskning om åldrande och åldersrelaterade sjukdomar*

Ingående värde	20 184
Andel av årets totala avkastning	1 899
Årets anslag	-798
Marknadsvärde 2012-12-31	21 285

4. *Erik Rönnerbergs donation för forskning om sjukdomar under de tidiga barnåren*

Ingående värde	6 212
Andel av årets totala avkastning	584
Årets anslag	-246
Marknadsvärde 2012-12-31	6 551

Totalt eget kapital till marknadsvärde 2012-12-31 **9 237 197**

BILAGA 2

Balansposters bokförda värde och jämförande marknadsvärden (KSEK)

	Not	2012-12-31		2011-12-31	
		Bokförda värden	Marknadsvärden	Bokförda värden	Marknadsvärden
Tillgångar					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Materiella anläggningstillgångar					
Fastigheter	14, 15	270 324	783 500	275 792	759 000
Inventarier	17	142	142	155	155
Summa materiella anläggningstillgångar		270 466	783 642	275 947	759 155
Finansiella anläggningstillgångar					
Obligationer	18	1 729 436	1 749 318	1 770 747	1 780 803
Floating rate note	32	305 000	309 969	150 000	150 307
Aktier	19	4 641 296	5 481 312	4 701 978	5 254 721
Hedgefonder	20	571 724	660 183	407 849	520 453
Vinstandelslån	20	122 683	122 683	103 353	103 353
Onoterad fastighetsfond	20	54 561	54 561	56 674	56 674
Summa finansiella anläggningstillgångar		7 424 700	8 378 026	7 190 601	7 866 311
Summa anläggningstillgångar		7 695 166	9 161 668	7 466 548	8 625 466
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Kortfristiga fordringar	21	50 959	50 959	20 485	20 485
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	52 508	52 508	51 524	51 524
Certifikat	25	807 840	809 038	776 168	776 306
Valutaterminer	26	–	13 664	–	–
Kassa och bank		81 662	81 662	217 488	217 488
Summa omsättningstillgångar		992 969	1 007 831	1 065 665	1 065 803
Summa tillgångar		8 688 135	10 169 499	8 532 213	9 691 269
Eget kapital och skulder					
<i>Bundet eget kapital</i>					
Stiftelsekapital	23, 24	2 680 421	2 680 421	2 656 792	2 656 792
<i>Fritt eget kapital</i>					
Kulturvetenskapliga donationen	23, 24	1 938 321	1 938 321	1 921 234	1 921 234
Balanserat resultat		3 137 091	4 618 455	3 022 276	4 181 332
Summa eget kapital		7 755 833	9 237 197	7 600 302	8 759 358

BILAGA 2 BALANSPOSTERS BOKFÖRDA VÄRDE OCH JÄMFÖRANDE MARKNADSVÄRDEN (KSEK) **Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.:Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegen-**

Obeskattade reserver

Periodiseringsfonder	16	8 258	8 258	7 203	7 203
Summa obeskattade reserver		8 258	8 258	7 203	7 203

Avsättningar

Avsättningar för pensioner		1 494	1 494	1 542	1 542
Summa avsättningar		1 494	1 494	1 542	1 542

Långfristiga skulder

Inteckningslån		45 050	45 050	45 050	45 050
Summa långfristiga skulder		45 050	45 050	45 050	45 050

Kortfristiga skulder

Beviljade ej utbetalda forskningsmedel		851 438	851 438	775 169	775 169
Leverantörsskulder		3 494	3 494	3 319	3 319
Valutaterminer	26	–	–	6 911	6 911
Övriga kortfristiga skulder	27	15 455	15 455	85 220	85 220
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	7 113	7 113	7 497	7 497
Summa kortfristiga skulder		877 500	877 500	878 116	878 116
Summa skulder och avsättningar		932 302	932 302	931 911	931 911
Summa eget kapital och skulder		8 688 135	10 169 499	8 532 213	9 691 269

Ställda säkerheter

	29	49 371		49 371
--	----	--------	--	--------

Ansvarsförbindelser

	31	91 694		103 968
--	----	--------	--	---------